

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Podnikání fyzické osoby v komparaci s podnikáním ve společnosti s ručením
omezeným

Entrepreneurship of Natural Person in Comparison with Entrepreneurship in Limited
Liability Company

Student: Lenka Pludrová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pšenková, Ph.D.

Ostrava 2015

Zadání bakalářské práce

Student: **Lenka Pludrová**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně

Téma: Podnikání fyzické osoby v komparaci s podnikáním ve společnosti s ručením omezeným
Entrepreneurship of Natural Person in Comparison with
Entrepreneurship in Limited Liability Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Teoretické aspekty podnikání fyzických osob
  3. Teoretické aspekty podnikání ve společnosti s ručením omezeným
  3. Praktická aplikace
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným 2014 – prakticky včetně účetnictví a daní*. Olomouc: ANAG, 2014. 368 s. ISBN 978-80-7263-886-4.
KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetnictví podnikatelských subjektů I*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2012. 120 s. ISBN 978-80-248-2905-0.
PILÁŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s. r. o.* 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 164 s. ISBN 978-80-7357-946-3.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Yveta Pšenková, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracoval(a) samostatně.

V Ostravě 15.7.2015

.....

podpis

Obsah

1	Úvod	5
2	Teoretické aspekty podnikání fyzické osoby	6
2.1	Podmínky vzniku	7
2.2	Možnosti podnikání fyzických osob	10
2.2.1	Vedení daňové evidence	10
2.2.2	Postup při uzavření daňové evidence	13
2.2.3	Uplatnění paušální daně	15
2.2.4	Uplatnění paušálních výdajů	17
2.2.5	Vedení účetnictví	18
2.2.6	Účet 491 - Individuální podnikatel	19
2.2.7	Spolupracující osoby u fyzické osoby	20
2.2.8	Úprava účetního výsledku hospodaření na daňový základ u fyzické osoby	21
2.2.9	Zdravotní pojištění u OSVČ	26
2.2.10	Sociální pojištění OSVČ	29
3	Teoretické aspekty společnosti s ručením omezeným	34
3.1	Právní aspekty při založení s.r.o.	35
3.2	Vznik společnosti s ručením omezeným	36
3.2.1	Vklady společníků	37
3.2.2	Základní kapitál	39
3.2.3	Ručení společníků v obchodní korporaci	41
3.2.4	Právo a povinnost společníků obchodní korporace	41
3.2.5	Příjmy společníků obchodní korporace	42
3.2.6	Orgány společnosti s ručením omezeným	42
3.2.7	Rezervní fond	46
3.3	Účetní aspekty u společnosti s ručením omezeným	46

3.4	Úprava ÚVH na daňový základ u společnosti s ručením omezeným.....	50
4	Praktická část.....	53
4.1	Praktický příklad osoby samostatně výdělečně činné	53
4.1.1	Daňová evidence podnikatele.....	55
4.1.2	Paušální výdaje v praxi	56
4.1.3	Účetnictví podnikatele.....	58
4.2	Praktický příklad společnosti s ručením omezeným	59
4.2.1	Účetnictví společnosti s ručením omezeným	62
4.3	Srovnání zdanění fyzické osoby a společnosti s ručením omezeným	64
5	Závěr	66
	Seznam použité literatury.....	68
	Seznam zkratk	70
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam grafů, obrázků a tabulek	

1 Úvod

V dnešní době snad každý z nás přemýšlel o možnosti vlastního podnikání. Vidina volné pracovní doby, osobního rozvoje či vlastního rozhodování jsou velmi lákavé. Naopak nejistý výdělek patří mezi jeden ze záporů podnikání. Podnikatel také nemůže očekávat žádnou náhradu mzdy v případě pracovní neschopnosti nebo odstupné při ukončení podnikatelské činnosti. V rozhodování o podnikatelské činnosti nepomohla ani celosvětová ekonomická krize, jenž měla počátek v USA. Její následky se projeví i v České republice, kdy nejen firmy, ale i zaměstnanci pocítili, že budoucnost je nejistá. Pro některé firmy se situace stala osudovou v podobě ukončení podnikatelské činnosti a tím se zvýšila i nezaměstnanost. V dnešní době je obtížné najít práci z důvodu převýšení nabídky práce nad poptávkou. Nezaměstnaní lidé začínají samostatně podnikat ve chvíli, kdy mají co nabídnout, zároveň mají i představu o konkurenci na trhu a promyslí si rizika, která s podnikáním souvisejí.

Cílem bakalářské práce je srovnání právních, účetních a daňových aspektů mezi podnikáním fyzické osoby a podnikáním ve společnosti s ručením omezeným.

V teoretické části je zmíněná definice fyzické osoby i společnosti s ručením omezeným po novele občanského zákoníku a rovněž zákona o obchodních korporacích, jejichž platnost je od 1.1.2014. V teoretické části bakalářské práce jsou rovněž uvedeny podmínky vzniku, zahájení podnikání fyzických osob a způsoby vedení daňové evidence nebo účetnictví. Osoba samostatně výdělečně činná je z jedné strany povinna zvolit si správný druh živnosti dle živnostenského zákona. Z pohledu účetních a daňových aspektů se osoba samostatně výdělečně činná může rozhodnout, zda povede daňovou evidenci, kde vykáže pouze příjmy a výdaje vypočte procentem z příjmů, případně použije paušální daň, anebo povede účetnictví. Teoretické aspekty společnosti s ručením omezeným se zaměřují na společnost, která vznikla po novele zákona o obchodních korporacích. V této kapitole se opět uvádějí podmínky určené pro vznik společnosti s ručením omezeným, které je nutné dodržet, aby příslušná společnost mohla vzniknout. Praktická část bakalářské práce uvádí konkrétní příklady, na kterých jsou prokázány vzniklé rozdíly zjištěné mezi podnikáním osoby samostatně výdělečně činné a podnikáním ve společnosti s ručením omezeným.

V práci byla použita metoda analýzy, syntézy a komparace. Bakalářská práce vychází z právního stavu k 1.1.2015.

2 Teoretické aspekty podnikání fyzické osoby

Fyzická osoba je osoba samostatně výdělečně činná (dále bude používáno jen OSVČ).

Podle nového občanského zákoníku je podnikatel, ten kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.¹

Pro účely ochrany spotřebitele a pro účely maximální doby splatnosti faktur se dle § 1963 občanského zákoníku za podnikatele považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností, nebo při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.

Podnikatelem je osoba mající živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona. Pokud podnikatel nemá obchodní firmu, jedná při svém podnikání pod vlastním jménem. Připojí-li k němu dodatky charakterizující blíže jeho osobu nebo obchodní závod, nesmí být považováno za klamné, a to podle § 422 v novém občanském zákoníku.

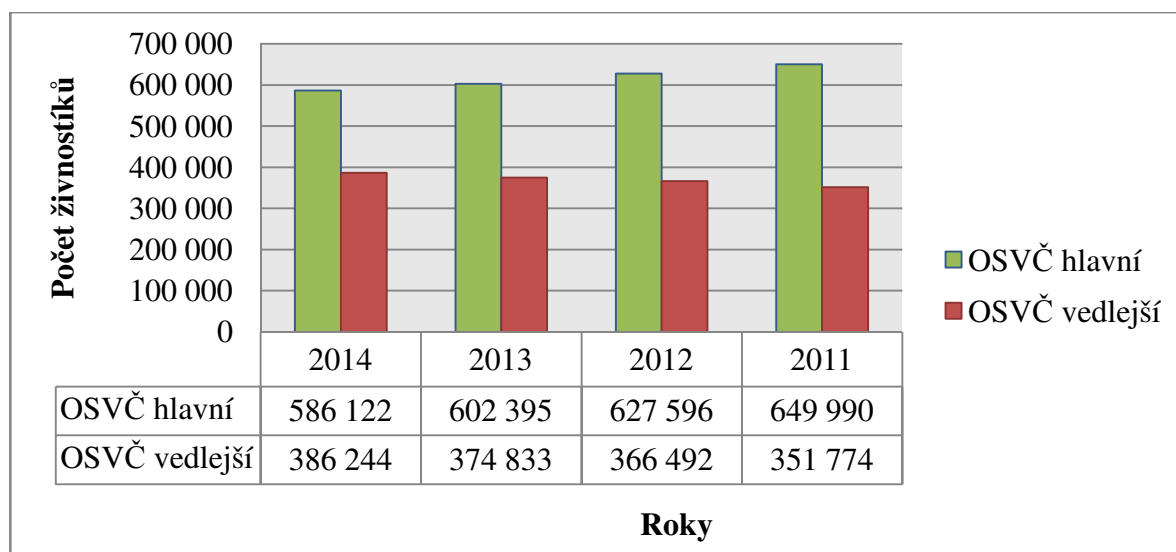
Dle statistických údajů stále více lidí zakládá své vlastní podnikání. Rozhodnou se podat v zaměstnání výpověď a pracovat na sebe nebo vůbec nevstupují do zaměstnání a již během studia či po studiu začnou podnikat. U této možnosti pracují v pracovněprávním vztahu jako zaměstnanci a podnikání provozují jen ve svém volném čase. V grafu 2.1 je uvedeno srovnání živnostníků podnikajících na hlavní činnosti, nebo provozují živnosti vedlejší v období 2011 – 2014.

---

¹¹ § 420 NOZ

Graf 2.1 Vývoj živností v období 2011 - 2014

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSSZ

2.1 Podmínky vzniku

Za podnikatele se považuje fyzická osoba:

- zapsaná v obchodním rejstříku, tedy zapsána do veřejného rejstříku právnických a fyzických osob,
- osoba, která vlastní živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.

Veřejný rejstřík je považován za informační systém veřejné správy, do něhož se zapisují zákonem stanové údaje o fyzických a právnických osobách. Soud, který vede veřejný rejstřík, se nazývá rejstříkový soud. Veřejný rejstřík je spravován dle zákona č.304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Vedený je v elektronické podobě a slouží pro níže uvedené rejstříky:

- spolkový rejstřík,
- nadační rejstřík,
- rejstřík ústavů,
- rejstřík společenství vlastníků jednotek,
- obchodní rejstřík a
- rejstřík obecně prospěšných společností.²

²Daňová evidence, 2014

Podnikatel jako fyzická osoba se může zapsat do obchodního rejstříku buď dobrovolně, nebo povinně. Do obchodního rejstříku se mohou zapsat³:

1. obchodní korporace,
2. fyzické osoby,
  - které jsou podnikateli, mají bydliště v České republice a požádají o zápis, a
  - osoby, které podnikají na území České republiky a požádají o zápis, tj.:
    - a) státní občan členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
    - b) rodinný příslušník osoby uvedené v písmeni a) oprávněný pobývat na území České republiky,
    - c) státní občan třetího státu, kterému bylo v členském státě Evropské unie přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta,
    - d) rodinný příslušník osoby uvedené v písmeni c), kterému bylo na území České republiky vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, a
    - e) další fyzická osoba, které vzniklo právo podnikat podle živnostenského zákona nebo jiného zákona,
3. další osoby, stanoví-li povinnost jejich zápisu zákon o veřejných rejstřících nebo jiný zákon.

Zahraniční fyzická osoba s bydlištěm mimo EU neuvedená v § 43 zákona o veřejných rejstřících a zahraniční právnická osoba se sídlem mimo EU podnikající na území České republiky, popřípadě jejich závod nebo odštěpný závod, se zapisují do obchodního rejstříku. Návrh na zápis podává zahraniční osoba.

Povinností fyzické osoby podnikající na území České republiky je zapsat se do obchodního rejstříku jestliže⁴:

- jsou podnikateli, mající bydliště v České republice a které o zápis požádají nebo
- výše jejich výnosů nebo příjmů snížených o daň z přidané hodnoty, je-li součástí výnosů nebo příjmů, dosáhla nebo přesáhla za dvě po sobě bezprostředně následující účetní období v průměru částku sto dvacet milionů Kč,

---

³ dle §42 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

⁴ dle §45 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

- fyzická osoba, která přestala splňovat podmínky, na jejichž základě byla povinnost podat návrh na zápis do obchodního rejstříku, může podat návrh na výmaz z obchodního rejstříku.⁵

Fyzická osoba, která chce získat živnostenské oprávnění, musí splnit všeobecné a někdy i zvláštní podmínky.

Všeobecné podmínky pro udělení živnostenského podnikání⁶:

- plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti a
- bezúhonnost – což znamená, že fyzická osoba nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně s uloženým trestem odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku nebo trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl trestný čin spáchan v souvislosti s podnikáním. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence rejstříku trestů.

Zvláštními podmínkami se rozumí odborná a jiná způsobilost, vyžaduje-li to živnostenský zákon nebo zvláštní právní předpisy.

Živnosti můžeme rozdělit na:

1. *Ohlašovací* – mohou být provozovány na základě ohlášení a vznikají dnem ohlášení, nemusejí čekat na rozhodnutí živnostenského úřadu,
  - *řemeslná* – podmínkou je odborná způsobilost, která se prokazuje dokladem o řádném ukončení studia a prokázána praxe dle živnostenského zákona č. 455/1991 Sb., v příloze č. 5,
  - *vázaná* – podmínkou u této živnosti je odborná způsobilost,
  - *volná* – u této živnosti není stanovena odborná způsobilost, ale musejí být splněny všeobecné podmínky,
2. *Koncesovaná* – smějí být provozovány na základě státního povolení - koncese. Vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Především se jedná o obory uvedené v příloze č.3 živnostenského zákona. Např. jde o obory: silniční motorové dopravy, taxislužba, provozování cestovní kanceláře.

⁵ Dle § 34 Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

⁶ dle § 6 zákona o živnostenském podnikání

Podnikatel prokazuje živnostenské oprávnění buď výpisem z živnostenského rejstříku, nebo do vydání výpisu stejnopisem. Za ohlášení živnosti nebo za přijetí žádosti o koncesi při vstupu do podnikání se hradí správní poplatek.

Existují i příjmy ze samostatné činnosti, kde není zapotřebí mít živnostenské oprávnění, a fyzické osoby mohou podnikat i na základně zvláštních právních předpisů. Jedná se o ⁷:

- zemědělskou výrobu, lesní a vodní hospodářství,
- nezávislá povolání, kde můžeme zařadit spisovatele, herce atd.,
- činnosti a podnikání, kde je zapotřebí úspěšně vykonat zkoušku např.: advokáti, daňoví poradci, makléři, přírodní léčitelé atd.

Nutností je provést registraci na příslušném obecním úřadě. Zemědělci poté podnikají na základě osvědčení o zápisu do evidence zemědělského podnikatele.

2.2 Možnosti podnikání fyzických osob

Podnikání OSVČ může mít různou podobu, jako např.: sama, se spolupracujícími osobami, nebo prostřednictvím společníků ve společnosti, což je bývalé sdružení a další formy podnikání. Podnikatel si může zvolit, jakým způsobem bude chtít zjišťovat základ daně a podle toho by měl zvážit, jaký způsob evidence bude právě pro jeho podnikání výhodné.

2.2.1 Vedení daňové evidence

Daňová evidence poskytuje potřebné údaje ke zjištění základu daně z příjmů a při průběžném vedení poskytuje přehled o stavu a pohybu majetku a dluhů podnikatele. Daňová evidence je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu ve znění pozdějších předpisů. Daňová evidence nahradila dříve používané jednoduché účetnictví.

Daňová evidence obsahuje údaje o:

- a) příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně,
- b) majetku a dluhů.⁸

---

⁷ dle §7 odst. 1 a 2 ZDP

⁸ §7a ZDP

Daňová evidence může být vedena ručně, nebo prostřednictvím software a v pomocných knihách. Podnikatel si volí takovou formu, která mu právě nejvíce vyhovuje.

Pro vedení DE se používají například tyto knihy:

a) *peněžní deník (deník příjmů a výdajů)* - evidují se příjmy a výdaje prováděné v hotovosti, přes banku nebo peníze na cestě (zohledňují čas mezi převodem z bankovního účtu do pokladny i opačně). Jednotlivé zápisy jsou většinou chronologicky seřazeny. Příjmy a výdaje zaznamenané v peněžním deníku musíme rozdělit dle daňového hlediska:

- *příjmy zahrnované do základu daně* (daňové příjmy) – příjmy z podnikatelské činnosti (např. prodej zboží, výrobků, služeb a ostatní příjmy),
- *příjmy nezahrnované do základu daně* (nedaňové příjmy) – příjmy z podnikatelské činnosti, které již byly zdaněny, např. u zdroje srážkou nebo nepodléhají dani z příjmů (např. úvěry, půjčky, DPH na výstupu),
- *výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů* (výdaje daňové) – výdaje vzniklé v souvislosti s příjmy (např. nákup materiálu, nákup DrHM a NM, mzdové výdaje zaměstnanců, provozní režie atd.). Tyto výdaje snižují základ daně.
- *výdaje vynaložené na podnikání, které však nelze uznat jako výdaje snižující základ daně* – např. výběr pro osobní spotřebu podnikatele, nákup hmotného majetku, DPH na vstupu, splátky úvěrů a půjček, výdaje na reprezentaci, pojistné na zdravotní a sociální pojištění podnikatele atd.),

Příklad: Transakce zapisované do deníku příjmů a výdajů:

7. 1. Výběr peněz pro osobní potřebu podnikatele z běžného účtu	10 000 Kč
10. 1. Podnikatel přijal úhradu za prodané zboží v hotovosti	50 000 Kč

Tab. 2.1 Příklad: Transakce zapisované do deníku příjmů a výdajů

Datum	doklad	Text	Peněžní prostředky v hotovosti		Peněžní prostředky na bankovních účtech		Průběžné položky		Příjmy zahr. do ZD	Výdaje odčít. od ZD	Příjmy nezahr. do ZD	Výdaje neodčít. od ZD
			příjem	výdej	příjem	výdej	příjem	výdej				
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7. 1.	VBÚ	Výběr peněz				10 000 Kč						10 000 Kč
10. 1.	PPD	Přijatá úhrada	50 000 Kč						50 000 Kč			

Zdroj: vlastní zpracování dle Daňové evidence podnikatelů, 2014

b) *kniha pohledávek a dluhů* – evidují se zde pohledávky, na které má osoba samostatně výdělečně činná nárok a dluhy, jež vznikly podnikateli během roku a také neuhrazené dluhy z předchozích let. Zápisy se provádějí vždy při vzniku, změně či zániku pohledávky nebo závazku.⁹

c) *pomocné knihy:*

- *knihy (karty) hmotného a nehmotného majetku* – eviduje se zde dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek, jež má dobu použitelnosti delší než 1 rok. Podnikatel si jej pořídil během své podnikatelské činnosti a slouží k podnikatelským účelům.
- *knihy (karty) zásob* – eviduje se zde příjem, výdej a celkové množství zásob, které slouží k plynulému chodu podnikání. Na konci roku se pomocí inventarizace zjišťuje konečný stav zásob. Stále častěji se používají technologické prostředky, které umožňují snímat čárové kódy, jež jsou přesnější hlavně při velkém množství zásob. Pokud ovšem podnikatel podniká v maloobchodě, nemusí skladovou evidenci vést a může provádět kontrolu korunou. Kontrola korunou představuje evidenci zásob v prodejních cenách.
- *mzdová agenda (mzdové listy a další)* – agenda vypovídá o mzdě zaměstnance, o správném výpočtu prováděných srážek na zdravotní, sociální pojištění a dani. Mzdové listy, ve kterých jsou mzdy zaúčtované, se vedou pro každého zaměstnance zvlášť v každém zdaňovacím období a jsou jedním z potřebných podkladů, který slouží pro kontrolu z příslušných státních úřadů.
- *knihy evidence jízdy* – slouží při využití motorového vozidla pro podnikatelské účely. Motorové vozidlo může být vypůjčeno, může být v nájmu, může být

⁹ Daňová evidence, 2008

zahrnuto do obchodního majetku či nezahrnuto do obchodního majetku, tzv. „soukromé vozidlo“.

Na konci kalendářního roku se provádí uzavření daňové evidence u osoby samostatně výdělečně činné vedoucí daňovou evidenci. V první řadě je potřeba uzavřít knihy daňové evidence k poslednímu dni kalendářního období.

2.2.2 Postup při uzavření daňové evidence

1. Provádí se inventarizace majetku a dluhů, při kterém se zjišťují skutečné stavy zásob, hmotného majetku, pohledávek i dluhů a vyčíslí se inventarizační rozdíly např. škoda, manko, přebytek. Poplatník provádí inventarizaci k poslednímu dni zdaňovacího období. Nedílnou součástí inventarizace je provedení inventury, která může být:
  - *fyzická* - což je fyzická kontrola prováděná u zásob, majetku, peněz a cenin, kdy skutečné stavy se zjistí např. přepočtením, přeměřením, převážením,
  - *dokladová* - provádí se pomocí dokladů převážně u pohledávek, dluhů, na bankovním účtu, kdy např. banka zašle závěrečný výpis z účtu, který slouží ke zjištění skutečného stavu.

Po inventarizaci vystavuje poplatník inventurní soupisy a zápis, ve kterém by měly být informace o tom jakým způsobem a kdy poplatník inventarizaci provedl a také k jakému výsledku došlo. Poté poplatník o případné zjištěné rozdíly upraví základ daně.

2. Proveďte poslední zápisy např. daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku, časové rozlišení leasingu atd., a to do pomocných knih a karet,
3. uzavře peněžní deník, pomocné knihy a karty, které rovněž vytiskne.

Postup při uzavírání knih na konci zdaňovacího období:

- zjistí souhrnné částky údajů sledovaných příjmů a výdajů v peněžním deníku, tj. převážně v pokladně, na bankovním účtu, které musejí být v předepsaném členění dle náležitých ustanovení zákona o daních z příjmů,
- zjišťuje stavy případných nevyrovnaných pohledávek a dluhů,
- zjišťuje stavy majetku a dluhů podnikatele v dalších knihách majetku u daňové evidence,

- zjišťuje kurzové rozdíly u bankovních účtů vedených v cizí měně a ve valutové pokladně, pokud jej osoba samostatně výdělečně činná spravuje,
  - zjišťuje stavy v dalších záznamech a pomocných knihách.
4. Provede se uzávěrková úprava příjmů a výdajů dle §5 a §24 ZDP, které buď zvýší, nebo sníží příjmy a výdaje daňové. Podklady pro uzávěrkou úpravu mohou být zahrnuty v interní směrnici. Tato uzávěrková úprava se uvádí v příloze č. 1 daňového přiznání k dani z příjmů fyzické osoby. Uzávěrková úprava výdajů daňových, do kterých lze zařadit např.:
- zřizovací výdaje nebyly-li zahrnuty do výdajů již při otevření peněžního deníku při vzniku činnosti,
  - věcné vklady podnikatele ve formě zásob, drobného hmotného majetku a nehmotného majetku, dlouhodobého nehmotného majetku a daňové odpisy z dlouhodobého hmotného majetku,
  - daňové odpisy dlouhodobého majetku,
  - paušální výdaje na dopravu silničních motorových vozidel,
  - storno výdajů při darování zásob, nebo drobného dlouhodobého hmotného majetku,
  - případně další úpravy výdajů, které byly v peněžním deníku špatně zachyceny.

Uzávěrková úprava příjmů daňových, do kterých lze zařadit např.:

- aktivace hmotného majetku vytvořeného ve vlastní režii,
  - případně další úprava příjmů.
5. Sestavení výkazů v daňové evidenci, které jsou součástí přílohy č. 1 daňového přiznání. Jedná se o přehledy majetku a dluhů a přehled o příjmech a výdajích.¹⁰

Úprava příjmů a výdajů na daňový základ se provádí prostřednictvím jednoduchého vzorce, který je uvedený v Tab. 2.2 Výpočet pro zjištění základu daně provádíme na konci roku.

---

¹⁰ viz. Daňová evidence, 2008

Tab. 2.2 Výpočet základu daně u daňové evidence

Příjmy daňové
- Výdaje daňové
- uzávěrková úprava výdajů
+ uzávěrková úprava příjmů
= Základ daně

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

2.2.3 Uplatnění paušální daně

Paušální daň je řešena v § 7a ZDP. Podnikatel se může rozhodnout pro paušální daň má-li kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou i příjmy dle §7 odst. 1. písm. a) – c) včetně úroků z vkladů na účtu. Hlavní podmínkou pro uplatnění paušální daně je provozování podnikatelské činnosti bez zaměstnanců nebo spolupracujících osob. Výjimkou je spolupráce druhého z manželů. Provozuje-li poplatník činnost za spolupráce druhého z manželů, může o stanovení daně paušální částkou požádat i spolupracujícího manžela (manželku). Při tomto způsobu stanovení daně jsou určité podmínky:

- roční výše příjmů v bezprostředně předcházejících třech zdaňovacích obdobích nepřesáhly částku 5 000 000 Kč,
- není však společníkem společnosti.

Správce daně může stanovit paušální daň na žádost poplatníka. Žádost musí být podána nejpozději 31. ledna běžného zdaňovacího období. Poplatník v podané žádosti uvede předpokládané příjmy a předpokládané výdaje a také další skutečnosti potřebné pro stanovení základu daně.

Provozuje-li poplatník činnost za spolupráce druhého z manželů, může o stanovení daně paušální částkou požádat i spolupracující manžel/manželka. V tom případě se předpokládané příjmy a předpokládané výdaje rozdělí na spolupracujícího manžela/manželku v poměru stanoveném podle §13 ZDP. Nezdanitelné části základu daně podle §15 ZDP, slevu na dani podle § 35ba. Slevu na dani podle §35c uplatní poplatník i spolupracující manžel/manželka samostatně.

Výše daně paušální částkou se určí v závislosti na výši předkládaných příjmů, které jsou předmětem daně, kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž se daň vybírá zvláštní sazbou a na výši předpokládaných výdajů, nejméně však ve výši podle §7 odst. 7 ZDP, viz. vzorec 2.1. Do předpokládaných příjmů se zahrnují i příjmy z prodeje majetku, který byl vložen do obchodního majetku, příjmy ze zrušení rezervy vytvořené podle zákona o rezervách. Do předpokládaných výdajů se zahrnuje i zůstatková cena prodaného majetku, který lze podle tohoto zákona odpisovat a výše rezervy vytvořené pro příslušné zdaňovací období podle zákona o rezervách. Rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji se upraví o výdaje uplatněné dle §24 ZDP, u kterých odpadl důvod pro jejich uplatnění, nebo o předpokládané nezdánitelné části základu daně dle §15 ZDP.

Výpočet základu daně

$$\text{Základ daně} = \text{předpokládané příjmy} - \text{předpokládané výdaje} \quad (2.1)$$

Správce daně může zrušit rozhodnutím stanovenou daň dle §7a odst. 1 zákona o dani z příjmů pro zdaňovací období následujícím po zdaňovacím období, v němž bylo zjištěno, že její výše neodpovídá příjmu z činnosti, za které byla stanovena daň paušální částkou, nebo došlo ke změně podmínek potřebných pro stanovení daně paušální částkou. Správce daně sepíše o stanovení daně paušální částkou protokol o ústním jednání. Součástí protokolu je i rozhodnutí vyhlášené při jednání, které musí obsahovat zejména předpokládanou výši příjmů, předpokládanou výši výdaj, rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji upravený dle §7a odst. 2 zákona o dani z příjmů, dále výši uplatněných částek dle §15, výši slevy na dani dle § 35ba nebo slevy na dani dle §35c, výši daně a zdaňovací období, kterého se týká. Jestliže poplatník s takto stanovenou daní souhlasí, nelze se proti tomuto vyhlášenému rozhodnutí dovolat. V případě jeho nesouhlasu nebude daň paušální částkou stanovena.

Poplatník je povinen vést jednoduchou evidenci o výši dosahovaných příjmů, výši pohledávek a o hmotném majetku používaném pro výkon činnosti. V případě, že je poplatník plátcem daně z přidané hodnoty je povinen vést evidenci podle zvláštního právního předpisu upravujícího daň z přidané hodnoty.

Stanovená daň paušální částkou je splatná nejpozději do 15. prosince běžného zdaňovacího období.¹¹

2.2.4 Uplatnění paušálních výdajů

Jinými slovy se jim říká výdaje procentem z příjmů. Používají se hlavně v situacích, kdy poplatník neuplatní prokazatelné výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Paušální výdaje může uplatnit do stanové hranice, a to ve výši:

- 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 600 000 Kč,
- 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 200 000 Kč,
- 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč,
- 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů podle § 7 odst. 1 písm. d) a odstavce 6 ZDP; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč.

V případě, že má podnikatel více příjmů, u nichž platí různé procento paušálních výdajů, musí v této situaci evidovat jednotlivé příjmy zvlášť a v daňovém přiznání ke každému příjmu uplatnit určité procento z příjmů. Nesmí docházet ke kombinaci reálných a paušálních výdajů u jednotlivých příjmů. Při uplatnění paušálních výdajů je nutné vést:

- záznamy o příjmech a
- evidenci pohledávek, které plynou z jeho činností.

Předpokládá se, že ve výdajích jsou zahrnuty veškeré výdaje, které podnikatel vynaložil.

Od roku 2013 není možné uplatnit daňovou slevu na manželku (manžela) ani daňové zvýhodnění na vyživované dítě za určitých podmínek dle §35 a ZDP:

- uplatní-li poplatník u dílčího základu daně podle §7 výdaje dle odst. 7 výdaje zjištěné procentem z příjmů,

---

¹¹ Dle § 7a ZDP

- nebo uplatní-li u dílčího základu daně podle §9 výdaje dle §9 odst. 4 výdaje zjištěné procentem z příjmů z nájmu nemovitých věcí nebo bytů, či příjmy z nájmu movitých věcí s výjimkou příležitostného nájmu dle § 10 odst. 1 písm. a),

a součet dílčích základů, u kterých byly výdaje tímto způsobem uplatněny, jsou vyšší než 50% celkového základu daně, nemůže poplatník:

- a) snížit daň podle § 35ba odst. 1 písm. b),
- b) uplatnit daňové zvýhodnění.

Výpočet výdajů procentem z příjmů

$$\text{Výpočet výdajů procentem z příjmů} = \frac{\text{Příjmy} \cdot \text{uznatelné procento z výdajů}}{100} \quad (2.2)$$

Výpočet základu daně

$$\text{Základ daně} = \text{skutečné příjmy} - \text{výpočtené výdaje procentem z příjmů} \quad (2.3)$$

Způsob uplatnění výdajů nelze zpětně měnit.

2.2.5 Vedení účetnictví

Účetnictví je informační systém, který podává veškeré finanční a majetkové informace o podniku. Podstatou účetnictví je bilanční princip, kdy aktiva (majetek) = pasiva (zdroje krytí). Účetní jednotky, které vedou účetnictví, účtují o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření.¹²

V České republice je upravováno účetnictví zákonem č. 563/1991 Sb., vyhláškou MFČR č. 500/2000 Sb. a českými účetními standardy. Zákon o účetnictví se vztahuje na tyto fyzické osoby:

- které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- které jsou podnikateli, jejich obrat přesáhne za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 mil. Kč od prvního dne kalendářního roku,
- které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,

---

¹² Dle §2 ZoÚ

- kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis.

Nestanoví-li zákon o účetnictví nebo zvláštní právní předpis jinak, účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v plném rozsahu.

Účetní jednotky jsou povinny zachycovat skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, což jsou účetní případy doložené účetními doklady. Účetní jednotky jsou povinny zaznamenávat účetní případy v účetních knihách, tzv. „účetní zápisy“ pouze na základě průkazných účetních záznamů.¹³

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správně, úplně, průkazně, srozumitelně, přehledně a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.¹⁴

V účetnictví vedou účetní jednotky účetní knihy:

- deník* – zaznamenávají se zde všechny účetní operace z hlediska časového, tj. chronologicky,
- hlavní kniha* – jsou zde zaznamenány účetní zápisy z hlediska věcného, tj. systematicky,
- knihy analytických účtů* – podrobněji zachycují údaje stanové účetní jednotkou,
- knihy podrozvahových účtů* – důležité skutečnosti, které se nezachycují v deníku ani v hlavní knize (např. inventarizace drobného majetku, majetek přijatý do úschovy).¹⁵

Účetnictví by mělo být vedeno tak, aby podávalo poctivý obraz o předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky (viz. Kapitola 3).

Výpočet výsledku hospodaření

$$\text{Výsledek hospodaření} = \text{výnosy} - \text{náklady} \quad (2.4)$$

2.2.6 Účet 491 - Individuální podnikatel

Účet individuálního podnikatele používají ty fyzické osoby, které vedou účetnictví dobrovolně nebo povinně. Pokud výše jejich obrátu přesáhla za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 mil. Kč, musí povinně vést účetnictví. Tento účet svou povahou

¹³ §6 ZoÚ

¹⁴ Dle §8 ZoÚ

¹⁵ Abeceda účetnictví pro podnikatele, 2014

připomíná účet 411 - Základní kapitál, který používají obchodní korporace. Účet má pasivní charakter. Fyzická osoba jako účetní jednotka nemá povinnost stanovit si minimální výši vkladu. Zisk dosažený z podnikání rovněž převádí na 491.¹⁶

Individuální podnikatel nemá nárok na mzdu. Peněžní prostředky pro osobní spotřebu získává ze své podnikatelské činnosti. Výběr peněžních prostředků pro osobní spotřebu snižuje účet 491, naopak vklad peněžních prostředků do podnikání účet 491 zvyšuje.

2.2.7 Spolupracující osoby u fyzické osoby

Spolupracující osoby využívají podnikatelé převážně z toho důvodu, aby snížili daňovou povinnost. Tuto možnost využívají převážně podnikatelé, kteří dosahují vyšších příjmů z podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti. Příjmy a výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení při samostatné činnosti mohou být rozděleny mezi poplatníka a spolupracující osoby, kterými se rozumí:

- manžel (manželka),
- osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti,
- člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu.¹⁷

U spolupracujících osob musí být výše podílu na příjmech a výdajích stejná. Proto se příjmy a výdaje rozdělí tak, aby rozdíl příjmů a výdajů připadající na jednu spolupracující osobu nečinil v úhrnu více než 30 %, a přitom částka za zdaňovací období byla nejvýše 180 000 Kč, což je v přepočtu 15 000 Kč měsíčně. V případě, že je spolupracující osobou pouze manžel (manželka), nesmí příjmy a výdaje připadající na druhého z nich překročit 50 %, což je za zdaňovací období 540 000 Kč, nejvýše však 45 000 Kč za kalendářní měsíc. Příjmy a výdaje nelze však rozdělit na:

- dítě, které nemá ukončenou povinnou školní docházku,
- na dítě v kalendářním měsíci, ve kterém se uplatňovalo daňové zvýhodnění na vyživované dítě,
- na manžela (manželku), je-li na ni uplatněna sleva na manželku (manžela),
- poplatníka, který zemřel.

---

¹⁶ Účetní souvztažnosti podnikatelských subjektů, 2014

¹⁷ §13 ZDP

2.2.8 Úprava účetního výsledku hospodaření na daňový základ u fyzické osoby

Daň z příjmů FO se řadí do kategorie přímých daní upravovaného dle zákona o dani z příjmů, rozděleny na:

- daň z příjmů fyzických osob a
- daň z příjmů právnických osob.¹⁸

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou:

- a) příjmy ze závislé činnosti dle §6,
- b) příjmy ze samostatné činnosti dle §7,
- c) příjmy z kapitálového majetku dle §8,
- d) příjmy z nájmu dle §9 a
- e) ostatní příjmy dle § 10.¹⁹

Plátcem daně je poplatník se sídlem nebo bydlištěm na území České republiky, který je povinen odvést daň správci daně či zálohu na dani.²⁰

Poplatníkem daně z příjmů fyzické osoby je i fyzická osoba, tzv. daňový rezident České republiky, pokud má bydliště nebo se zde zdržuje více než 183 dní v příslušném kalendářním roce, v tomto případě má daňovou povinnost, jak z příjmů ze zdrojů na území České republiky, tak z příjmů plynoucích mimo Českou republiku. Dalším možným poplatníkem je i daňový nerezident České republiky, jež stanoví mezinárodní smlouvy a zdržují se zde méně než 183 dní v příslušném kalendářním roce. Tito poplatníci mají povinnost vztahující se pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky.²¹

Daň z příjmů FO se počítá ze základu daně, který lze zjistit několika způsoby. V případě, že fyzická osoba povede daňovou evidenci, vychází z daňových příjmů i výdajů. Při paušálních výdajích vychází osoba samostatně výdělečně činná ze skutečných příjmů a procentem určených výdajů. Vede-li fyzická osoba účetnictví, stává se účetní jednotkou a základ daně zjišťuje z výsledku hospodaření upraveného na daňový základ.

---

¹⁸ Účetnictví podnikatelů, 2014

¹⁹ Dle § 3 ZDP

²⁰ § 38c odst. 1 ZDP

²¹ Viz. §2 ZDP

Základem daně je tedy částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.

Daň ze základu daně sníženého o nezdánitelnou část základu daně dle §15 ZDP a o odčitatelné položky od základu daně dle §34 ZDP, který se zaokrouhluje na celé celá sta Kč dolů, sazba daně z příjmů fyzických osob činí 15 %. Postup při výpočtu daně z příjmů FO zobrazuje Tab. 2. 3.

Tab. 2.3 Postup při výpočtu daně z příjmů FO

Základ daně
- ztráta z minulých let
ZD po odečtení ztráty
- nezdánitelné částky
ZD po odpočtech
• daň (15 %)
• solidární zvýšení daně (7 %)
Vypočtená daň
- snížení daně o slevy na dani
Daň po slevách

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Ztráta z minulých let – ztráta, která vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo jeho část, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje.

Nezdánitelné částky – snižují základ daně z příjmů fyzických osob. Mohou uplatit zaměstnanci, podnikatelé i ostatní osoby, kteří mají jiné příjmy.

Tab. 2.4 Nezdanitelné částky dle §15 ZDP

Název nezdanitelných částek	Částka
Dar	min. 2 % ze ZD nebo alespoň 1000 Kč, max. 15 % ze ZD
Úroky placené ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru poskytované bankou, úvěry poskytované stavební spořitelnou nebo hypotečním úvěrem	Úhrnná částka úroků, o které se snižuje základ daně ze všech úvěrů poplatníka, nesmí překročit 300 000 Kč
pro zdravotnické účely (bezplatné dárkovství krve)	2 000 Kč
Příspěvky na penzijní pojištění	max. 12 000 Kč (snížená o 12 000 Kč)
Položky odčitatelné od základu daně (§34)	např.: odpočet na podporu výzkumu a vývoje, projekt výzkumu a vývoje, podpora odborného vzdělání, výdaje na žáka nebo studenta
Životní pojištění	max. 12 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Solidární zvýšení daně – činí 7 % z kladného rozdílu mezisoučtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně dle §6 - §7 v příslušném zdaňovacím období a 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.²²

Uplatnění slevy na dani může použít fyzická osoba, která je zaměstnancem, osobou samostatně výdělečně činnou dle splnění zákonných podmínek. Slevy na dani, které mohou uplatnit poplatníci daně z příjmů fyzických osob.

²² §16a ZDP

Tab. 2.5 Slevy na dani dle §35 ba a §35c ZDP

Druh slevy	Roční výše
základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
sleva na manželku/manžela, který žije ve společně hospodařící domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující částku 68 000 Kč	24 840 Kč
základní sleva na invaliditu, rozšířená slevu na invaliditu	2 520 Kč – základní sleva 5 040 Kč – rozšířená sleva
sleva na držitele průkazu ZTP/P	16 140 Kč
sleva na studenta	4 020 Kč
sleva na umístění dítěte (tzv. „školovné“)	výdaje pro poplatníka prokazatelné dle §24 (max. ve výši minimální mzdy)
Vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti	13 404 Kč – na jedno dítě 15 804 Kč – na druhé dítě 17 004 Kč – na třetí dítě

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Daňové zvýhodnění je na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Za vyživované dítě poplatníka se pro účely tohoto zákona považuje např. dítě vlastní, osvojenec, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě, které přestalo být u tohoto poplatníka z důvodu nabytí plné svéprávnosti nebo zletilosti v pěstounské péči, dítě druhého z manželů, vlastní vnuk nebo vnuk druhého z manželů, pokud jeho rodiče nemají dostatečné příjmy, ze kterých by mohli daňové zvýhodnění uplatnit, pokud je:

- a) nezletilým dítětem,
- b) zletilým dítětem až do dovršení věku 26 let, jestliže nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a
  1. soustavně se připravuje na budoucí povolání; příprava na budoucí povolání se posuzuje dle zákona o státní sociální podpoře,
  2. nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, nebo

3. z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

Daňové zvýhodnění může poplatník uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu. Je-li v jedné společně hospodařící domácnosti vyživováno více dětí, posuzují se pro účely tohoto ustanovení dohromady. Vyživuje-li dítě v jedné společně hospodařící domácnosti více poplatníků, může daňové zvýhodnění uplatnit ve zdaňovacím období nebo v tomtéž kalendářním měsíci zdaňovacího období jen jeden z nich.²³

Daňový bonus vzniká, jestliže je nárok poplatníka na daňové zvýhodnění vyšší než daňová povinnost vypočtená podle zákona za příslušné zdaňovací období. Daňový bonus lze uplatnit, pokud jeho výše činní alespoň 100 Kč, maximálně však do výše 60 300 Kč ročně.

Poslední části výpočtu je odečtení zálohy na dani, které podnikatel zaplatil a zaúčtoval v průběhu roku.

Výpočet doplatku u daně z příjmů

$$\text{Doplatek} = \text{daň po slevě} - \text{zálohy na dani} \quad (2.5)$$

Doplatek vypočítaný dle vzorce 2.5, jež vznikne poplatníkovi je splatný do 1.4. příslušného kalendářního roku. Fyzická osoba může požádat o konzultaci daňového poradce a tím lze doplatek určený k zaplacení prodloužit do 1.7. příslušného kalendářního roku.

Daň z příjmů splatná – účtuje se na účet 341 – Daň z příjmů, na níž je zachycená splatná daň z příjmů. Účtují se zde i zálohy na daň, které poplatník platí v průběhu zdaňovacího období nebo se na účtu účtují i vratky daně.²⁴

Tab. 2.6 Účetní příklady vztahující se k dani z příjmů

Účetní případ	MD	D
daň z příjmů z běžné činnosti	591	341
penále	545	341

Zdroj: vlastní zpracování dle Účetní souvztáznosti podnikatelských subjektů, 2014

²³ § 35c ZDP

²⁴ Účetnictví podnikatelů, 2014

Účet 591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná, přičemž tento účet je daňově neuznatelný.

Účet 545 – Ostatní pokuty a penále. Jedná se o pokuty a penále vyměřené orgány státní správy. I zmíněný účet je nákladový, ale nedaňový.²⁵

Poplatník do 1.4. následujícího roku podává na finanční úřad daňové přiznání za předcházející kalendářní rok. V daňovém přiznání poplatník uvede veškeré příjmy, které jsou předmětem daně, kromě příjmů od daně osvobozených, příjmů, z nichž je daň vybírána zvláštní sazbou daně. Poplatník v daňovém přiznání rovněž uvede částku slevy na dani dle §35ba a daňové zvýhodnění dle §35c a §35d.

2.2.9 Zdravotní pojištění u OSVČ

Zákon č. 48/1997Sb., o veřejném zdravotním pojištění a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, upravují zdravotní pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné v České republice.

Zdravotní pojištění je druh pojištění, z něhož je plně nebo částečně hrazená zdravotní péče pojištěnce, aby se zachoval nebo zlepšil jeho zdravotní stav, přičemž zdravotní pojištění poskytují zdravotní pojišťovny. V ČR je v současné době 7 zdravotních pojišťoven a je na pojištěnci, kterou pojišťovnu si osoba samostatně výdělečně činná vybere.²⁶

Dle zákona jsou zdravotně pojištěny:

- a) osoby, které mají trvalý pobyt na území ČR,
- b) osoby, které na území ČR nemají trvalý pobyt, pokud jsou zaměstnanci zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území ČR.

Účast na zdravotním pojištění vzniká u osoby, která má trvalý pobyt na území ČR dnem narození. Osobě vykonávající na území České republiky zaměstnání nebo je zaměstnancem zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území ČR vzniká účast na zdravotním pojištění dnem nástupu do zaměstnání. Naopak zdravotní pojištění zaniká dnem úmrtí pojištěnce nebo prohlášením za mrtvého. Osobě bez trvalého pobytu na území ČR zaniká účast na zdravotní pojištění dnem skončení zaměstnání nebo dnem platnosti povolení

---

²⁵ Účetní souvztažnosti podnikatelských subjektů, 2014

²⁶ Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady 2014

k pobytu na území České republiky, pokud platnost tohoto povolení skončila dříve, než skončilo zaměstnání.

OSVČ je považována za pojištěnce jestliže:

- podniká v zemědělství,
- provozuje živnost,
- provozuje podnikání dle zvláštních předpisů,
- vykonává činnost na základě autorskoprávních vztahů.²⁷

Pojištěnec, který je osobou samostatně výdělečně činnou, je povinen oznámit příslušné zdravotní pojišťovně zahájení a ukončení samostatně výdělečné činnosti. Přihlášení je potřeba provést podnikatelem nejpozději do 8 dnů od doby, kdy začal vykonávat samostatně výdělečnou činnost za účelem dosažení příjmů z této činnosti. Přihlášení může provést osobně.

Vyměřovacím základem je částka, kterou si individuální podnikatel určí sám. Nesmí však být nižší než 50 % z rozdílu mezi příjmy a výdaji. OSVČ platí 13,5 % z vyměřovacího základu za kalendářní rok. Vypočítanou částku si plátce pojistného zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Minimální vyměřovací základ se odvozuje od průměrné mzdy v národním hospodářství. Roční minimální vyměřovací základ je 12násobek 50 % průměrné měsíční mzdy v NH za kalendářní rok. Minimální vyměřovací základ však neplatí pro:

- držitele průkazu ZTP nebo ZTP/P,
- osoby, které dosáhly věku pro nárok na starobní důchod, ale nesplnily podmínky pro přiznání,
- osoby pečující o dítě do 7 let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku,
- osoby, které jsou kromě samostatně výdělečné činnosti i zaměstnanci a odvádějí pojistné ze zaměstnání,
- za pojištěného platí stát (důchodci, studenti).²⁸

Trvá-li podnikatelská činnost po celý kalendářní rok, tak minimálním vyměřovacím základem je jejich skutečné dosažení příjmů, od kterých jsou odečtené daňově uznatelné výdaje. Netrvá-li skutečnost těchto případů po celý kalendářní rok, zkracuje se vyměřovací

---

²⁷ §7 Zákon o veřejném zdravotním pojištění

²⁸ *Daňová evidence – komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ 2014*

základ na poměrovou část měsíců, kdy skutečnost pro odvody na zdravotní pojištění trvala. Od roku 2013 byla výše maximálního vyměřovacího základu zrušena.

Zálohy na pojištění se platí ze vzniklého rozdílu mezi daňovými příjmy a daňovými výdaji. OSVČ mohou v roce zahájení činnosti platit minimální zálohu nebo i vyšší zálohu, kterou si sami určí. Pokud za OSVČ pojistné platí stát, nemusí v prvním roce platit žádnou zálohu. Zálohy na pojistném jsou splatné od 1. dne kalendářního měsíce do 8. dne následujícího měsíce, doplatek pojistného si OSVČ vypočítá sama. Podnikatel po úhradě záloh může na konci roku zjistit:

- vyrovnaný výsledek mezi zálohou a skutečným pojistným,
- nedoplatek – pokud úhrn záloh je nižší než výše pojistného,
- přeplatek – nastává v případě, kdy je úhrn záloh vyšší než výš pojistného.

Doplatek vzniklý rozdílem mezi zálohou a výši pojistného u podnikatele je splatný do 8 dnů po dni, ve kterém byl podán přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok, za který se pojistné platí. Může nastat situace, kdy vznikne nulová záloha, a to v případech:

- OSVČ je celý měsíc na nemocenské,
- je zaměstnána a podnikání má jako vedlejší příjem,
- dodrží minimum, ale je ve ztrátě.

OSVČ podává pojišťovně „Přehled o platbě pojistného“ do jednoho měsíce ode dne lhůty pro podání daňového přiznání. Přehled podaný pojišťovně, slouží pro výpočet pojistného, pro zjištění doplatku či přeplatku pojistného za předchozí období a také pro zjištění záloh na pojistném v dalším období. Pojišťovna vydává vyúčtování pojistného pro splacení záloh i doplatku na pojistném, ze kterého vyplývá bilance OSVČ.²⁹

V případě, že osoba samostatně výdělečně činná vede účetnictví, pak zdravotní pojištění účtuje následujícím způsobem, jak uvádí v Tab. 2. 7.

---

²⁹ Daňová evidence – komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ 2014

Tab. 2.7 Účtování u zdravotního pojištění u OSVČ

Účetní případ	MD	D
předpis ZP	526	336.1
předpis penále	545	336.1
úhrada penále	336.1	221

Zdroj: vlastní zpracování

Na účtu 545 – Ostatní pokuty a penále se zaznamenávají sankční platby, které vyměřují orgány statní správy. Účet 526 – Sociální náklady individuálního podnikatele se účtuje předpis platby zdravotního a sociálního pojištění OSVČ. Dle účetní osnovy jsou účty nákladové a daňově neuznatelné.³⁰ V daňové evidenci jsou zálohy mezi příjmy a výdaji daňově neuznatelné.

2.2.10 Sociální pojištění OSVČ

Osoby samostatně výdělečně činné jsou povinny platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pokud jsou účastny důchodového pojištění podle předpisů o důchodovém pojištění a za podmínek stanovených tímto zákonem. Rovněž platí zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Dále jsou osoby samostatně výdělečně činné povinny platit pojistné na nemocenské pojištění, pokud jsou účastny nemocenského pojištění podle předpisů o nemocenském pojištění.³¹ Toto pojistné je dobrovolné.

Osoby samostatně výdělečně činné se rozdělují na 2 skupiny:

1. vykonávají hlavní výdělečnou činnost, kterou jsou nazývaný také OSVČ hlavní,
2. vykonávají vedlejší výdělečnou činnost, tyto osoby je možno nazývat OSVČ vedlejší (např. zaměstnanec/zaměstnankyně, přiznán starobní důchod nebo OSVČ, která má nárok na invalidní důchod a další).

³⁰ Účetní souvztáhnosti podnikatelských subjektů, 2014

³¹ §3 odst. 4 Zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

OSVČ jsou povinny:

- oznámit zahájení samostatné výdělečné činnosti či spolupráce na předepsaném tiskopise vydaném Českou správou sociálního zabezpečení. Oznámení musí být podáno nejpozději 8. dne v měsíci následujícího po měsíci, v němž osoba samostatně výdělečně činná zahájila činnost nebo se osoba stala spolupracující osobou. Dnem podání rozumíme den, ve kterém buď bylo oznámení osobně předloženo na OSSZ, nebo podáno na poště,
- předložit každoročně „Přehled o příjmech a výdajích“ za kalendářní rok. Pomocí přehledu ČSSZ stanoví výši pojistného na důchodové pojištění a minimální výši záloh. Přehled je OSVČ povinna podat za sebe a spolupracující osoba podává přehled rovněž sama za sebe.

Oznámení o ukončení činnosti podává osoba samostatně výdělečně činná nejpozději do 8. dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž k ukončení činnosti nebo spolupráce došlo.³²

Osoba vykonávající vedlejší činnost je povinna účastnit se důchodového pojištění jen v případě pokud příjmy po odpočtu výdajů činí nejméně 63 865 Kč v roce 2015, viz. Graf 2.2, na rozdíl od osoby vykonávající hlavní výdělečnou činnost, která je povinna vždy se účastnit důchodového pojištění.

Minimální vyměřovací základ se zjišťuje z 25% průměrné mzdy v NH. Pojistné na důchodové pojištění se počítá z vyměřovacího základu. Vyměřovací základ nesmí být v žádném případě nižší než minimální vyměřovací základ.

Sazba pojistného u OSVČ tvoří celkovou částku 29,2 % z toho:

- 28 % na důchodové pojištění,
- 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti.

Minimální vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je částka, kterou si určí OSVČ sama, přičemž je nejméně 50 % z daňového základu. Výpočet pojistného u OSVČ bez II. pilíře je uveden ve vzorci 2.6.

Výpočet pojistného s II. pilířem je uveden ve vzorci 2.7, přičemž sazba pojistného u OSVČ v případě II. pilíře tvoří celkovou částku 26,2 %. Tato sazba se skládá:

---

³² Daňová evidence – komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ 2014

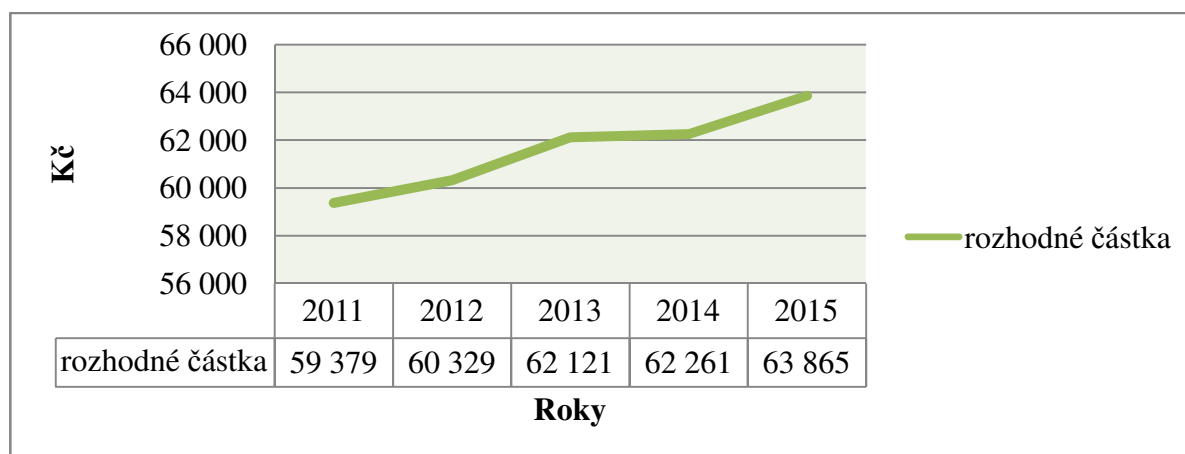

- 25 % na důchodové pojištění,
- 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti
- OSVČ odvádí také 3 % a další 2 % na důchodové spoření přes příslušný finanční úřad na účet vybrané penzijní společnosti.

Úhrada do příslušného pilíře je OSVČ prováděna jednou ročně po podání daňového přiznání.

OSVČ na vedlejší činnost je povinná platit pojistné formou záloh na důchodové pojištění v kalendářním roce po dobu, po kterou vykonávala podnikání, ale pouze v případě pokud výsledek z podnikání dosáhl v kalendářním roce rozhodné částky.

Graf 2.2 Srovnání rozhodných částek v Kč pro posouzení vedlejší činnosti

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSSZ

Minimální měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné se počítá z 25 % průměrné mzdy. U osob samostatně výdělečně činných provozujících vedlejší činnost musí měsíční vyměřovací základ tvořit minimálně 10 % z průměrné mzdy. Minimální vyměřovací základ, který si OSVČ může určit pro placení pojistného na nemocenské pojištění, činí 5 000 Kč.

Výpočet pojistného bez II. pilíře

$$RP = 0,292 \cdot 0,5 \cdot \text{Základ daně} \quad (2.6)$$

Výpočet pojistného s II. pilířem

$$RP = 0,262 \cdot 0,5 \cdot \text{Základ daně} \quad (2.7)$$

Pojistné podnikatel platí formou záloh za jednotlivé kalendářní měsíce. Vždy od 1. – 20. dne následujícího měsíce po měsíce, ve kterém záloha vznikla. Dále OSVČ platí doplatek do 8 dnů ode dne podání Přehledu. Doplatek zjistíme dle vzorce 2.8.

Výpočet doplatku

$$\text{Doplatek} = \text{vypočtené pojistné} - \text{souhrn zaplacených záloh za kalendářní rok (2.8)}$$

Výsledkem může být:

- přeplatek – v tomto případě bude podnikateli vrácena přeplacená částka,
- doplatek – v této situaci podnikatel bude muset doplatit pojistné, aby se rovnal vypočtenému pojistnému.

OSVČ se může rozhodnout platit si nemocenské pojištění, které je dobrovolné. Sazba činí 2,3 % a je splatné od 1. – 20. dne následujícího kalendářního měsíce. U tohoto pojištění je stanovený vyměřovací základ, který nemůže být nižší než 5 000 Kč. Pro rok 2015 byla vypočítána měsíční pojistná částka na 115 Kč. Nemocenské pojištění podnikatel neplatí formou záloh, ale každý měsíc na samostatný účet. Osoba samostatně výdělečně činná z nemocenského pojištění má nárok na:

- nemocenské dávky,
- peněžitou pomoc v mateřství.

Z nemocenského pojištění vzniká OSVČ nárok na nemocenskou od 15. dne pracovní neschopnosti, pokud však byla alespoň 3 měsíce bezprostředně před pracovní neschopností pojištěna.

Účtování sociálního pojištění u OSVČ, která vede účetnictví dle Tab. 2.8.

Tab. 2.8 Účtování sociálního pojištění u OSVČ

Účtování	MD	D
předpis zálohy na SP	526	336.2
přepis penále	545	336.2
úhrada	336.2	221

Zdroj: vlastní zpracování

Na účet 545 – Ostatní pokuty a penále se zaznamenávají sankční platby, které vyměřují orgány statní správy. Na účet 526 – Sociální náklady individuálního podnikatele se účtuje předpis platby zdravotního a sociálního pojištění OSVČ. Dle účetní osnovy jsou účty nákladové a daňově neuznatelné.³³ V daňové evidenci je tento výdaj na pojištění výdajem nedaňovým.

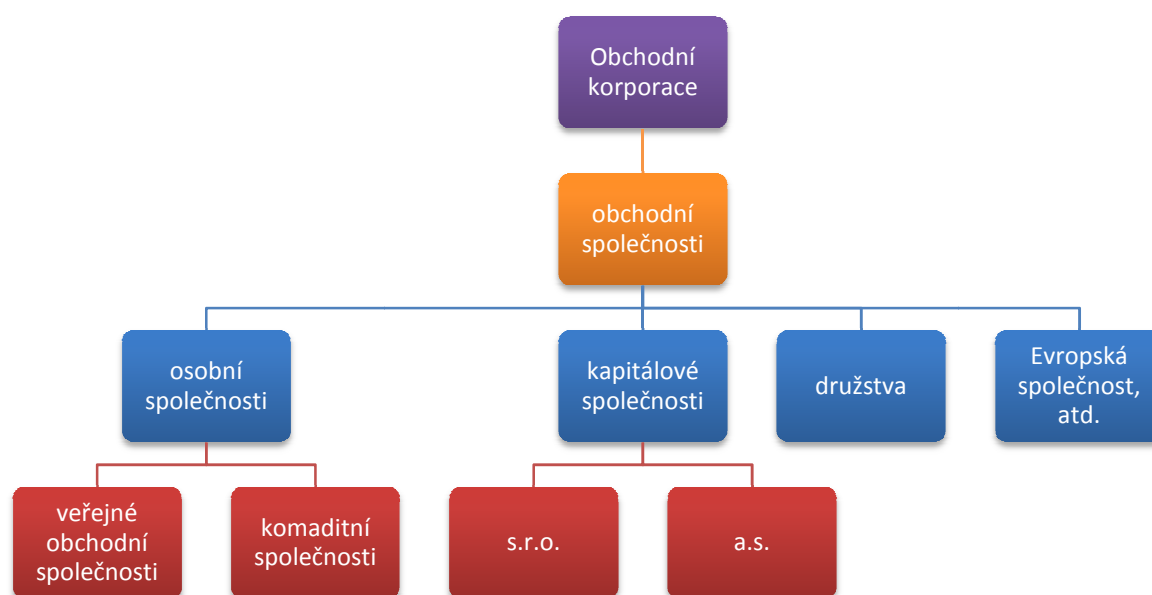
---

³³ Účetní souvztažnosti podnikatelských subjektů, 2014

3 Teoretické aspekty společnosti s ručením omezeným

Obchodní korporace představuje právnickou osobu tvořenou společenstvím osob. Obchodní korporace jsou právnické osoby, které mají povinnost být zapsány v obchodním rejstříku dle §42 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Obchodní korporace může být založena jen za podnikatelským účelem či za účelem správy vlastního majetku.³⁴ Společnost nazývaná „společnost s ručením omezeným“, může být nahrazena zkratkou „spol. s r.o.“ nebo „s.r.o.“,³⁵ patří mezi obchodní korporace uvedené v Obr. 3.1. Dle ZOK i dle nového občanského zákoníku je společnost s ručením omezeným považována za podnikatele.³⁶

Obr. 3.1 Rozdělení obchodních korporací

Zdroj: vlastní zpracování dle *Nové společnost s ručením omezeným*

³⁴§2 odst. 1 ZOK

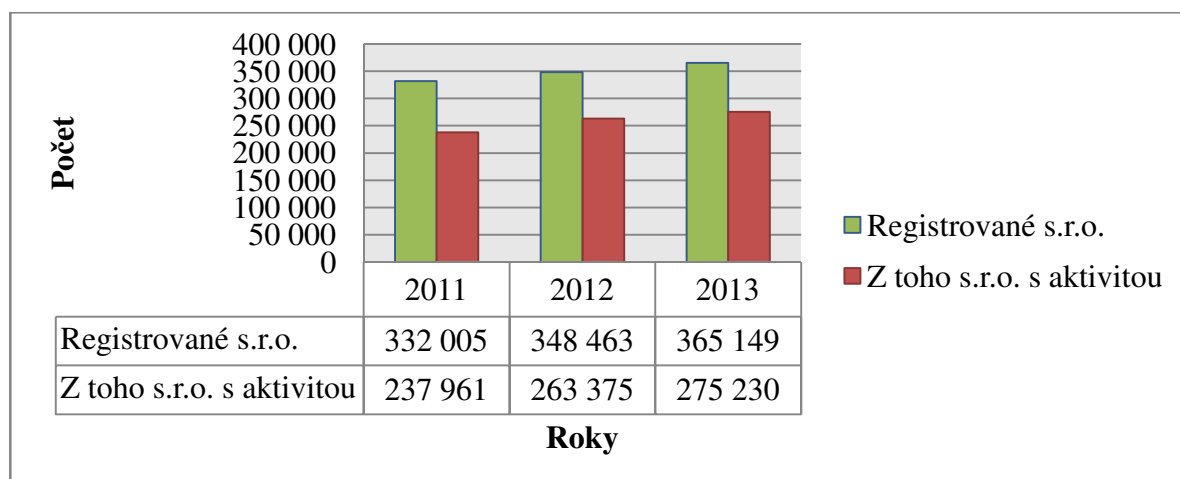
³⁵§ 132 odst. 2 ZOK

³⁶ Společnost s ručením omezeným 2014 – prakticky včetně účetnictví a daní

Společnost s ručením omezeným je ve většině případů založena za účelem soukromého podnikání občanů. S.r.o. je povinna před zápisem do obchodního rejstříku požádat a získat oprávnění k podnikání. Společnost také může provozovat živnost, v tomto případě se řídí živnostenským zákonem. Mohou ovšem nastat situace, že společnost bude založena i za jiným účelem než za účelem podnikání.

Každým rokem vzniká dle statistických údajů stále více s.r.o. V grafu 3.1 je uveden počet registrovaných a aktivních společností s ručením omezeným v ČR mezi léty 2011 – 2013. Z obrázku je patrné, že počet založených i aktivních s. r. o. roste, i přesto, že původní výše základního kapitálu činila 200 000 Kč. Po platnosti nové právní úpravy lze očekávat nárůst založených a aktivních společností.

Graf 3.1 Společnosti s ručením omezeným registrované a aktivní mezi roky 2011 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování dle veřejné databáze čsú

3.1 Právní aspekty při založení s.r.o.

Podle právní úpravy se společnost člení do dvou stavů, a to:

- stav do 31.12.2013 – společnost byla upravována dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, jejichž kladnou stránkou jsou právní předpisy obsažené v pouze v jednom zákonu,
- stav od 1.1.2014 – s.r.o. je upravována v zákoně o obchodních korporacích a také v novém občanském zákoníku obsahující obecnou úpravu právnických osob. Nevýhodou u tohoto stavu je, že právní předpis je rozčleněn do dvou zákonů,

které se na sebe odkazují, což způsobuje nepřehlednost v právních aspektech obchodních korporací.³⁷

3.2 Vznik společnosti s ručením omezeným

Vznik s.r.o. se řídí §8 – 11 ZOK a probíhá ve dvou krocích:

- a) založení,
- b) vznik.

Prvním krokem při založení společnosti je buď uzavření společenské smlouvy (v případě dvou a více zakladatelů) nebo sepsáním zakladatelské listiny (jeden zakladatel). U obou dokumentů mohou být zakladateli FO nebo PO. Uzavřené smlouvy musejí mít formu veřejné listiny - notářský zápis sepsaný za přítomnosti notáře.

Druhým krokem u s.r.o. je podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku nejpozději do 6 měsíců od založení s.r.o. Rejstříkový soud vydá usnesení nebo vyzve k doplnění listin, případně odstranění nedostatků. Společnost se stává s.r.o. (tj. vzniká) dnem zápisu do obchodního rejstříku. Na Czech POINTu³⁸ si společnost může vyzvednout výpis z obchodního rejstříku.

Společnost do obchodního rejstříku zapisuje svou obchodní firmu – jméno, pod kterým je zapsána a vyhledávána v obchodním rejstříku. Nesmí mít jméno, které lze zaměnit s jinou obchodní firmou. Nastane-li podobnost názvu firmy, doplní se obchodní firma o dodatek, který určuje jedinečný a nezaměnitelný název společnosti. Zmíněná podmínka zabraňuje klamání veřejnosti. Podnikatel pod jménem své společnosti, zapsané v obchodním rejstříku jedná (např. podepisuje smlouvy).³⁹

Po zápisu společnosti do obchodního rejstříku vzniká společníkům podíl na společnosti a s.r.o. je přiděleno IČ, po jehož získání si může jít spol. s r.o. pro výpis z živnostenského rejstříku.

---

³⁷ Nová společnost s ručením omezeným, 2014

³⁸ Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál slouží jako asistované místo výkonu veřejné správy a ulehčuje komunikaci se státem

³⁹ Nová společnost s ručením omezeným, 2014

3.2.1 Vklady společníků

Společník má pouze jednu povinnost, a to vkladovou. To znamená, že společník je povinen uhradit nejméně 30 % z každého peněžitého vkladu a na zbylou část vkladu vzniká společníkovi závazek vůči společnosti, který by měl nejpozději do 5 let od vzniku společnosti uhradit, jestliže ve smlouvě není uvedeno jinak. Zakládá-li společnost s ručením omezeným jeden společník, pak musí splatit celou upsanou hodnotu vkladu před zápisem do obchodního rejstříku. Po splacení upsaného vkladu vzniká společníkovi účast v této společnosti, kterou může zvýšit či snížit, ale nemůže být zproštěn od vložení vkladu. Minimální výše vkladu vyplývá ze společenské smlouvy.

Podíl

Podíl představuje účast společníka v obchodních korporacích a práva a povinnosti z této účasti plynoucí. Každý společník může mít 1 podíl případně i více podílů připouští-li to společenská smlouva např. v případech kdy společník koupí další podíl od jiného společníka. Podíl dle zákona nesmí představovat cenný papír či zaknihovaný cenný papír, v případě, že se jedná o kapitálovou společnost nebo stanoví-li tak jiný právní předpis.⁴⁰ Od výše vkladu při více společnících se podíl společníka odvíjí od výše jeho podílu na spol. s r.o. Zjištění výše podílu se provádí pomocí výpočtu dle vzorce 3.1.

Výpočet výše podílu

Výše podílu = poměr výše vkladu společníka k celkové výši základního kapitálu(3.1)

Společník do společnosti může vložit:

- peněžitý vklad – je nejjednodušší forma při úhradě úpisu a získání podílu při vzniku spol. s r.o., ale také při převodu peněžního vkladu ve prospěch příslušného bankovního účtu. Úpis základního kapitálu je v Kč, ale také v cizí měně např. Euru přepočtených na českou měnu. Při úhradě úpisu cizí měnou nevzniká kurzový rozdíl, ale přeplatek či nedoplatek upsané hodnoty, která buď zvyšuje, nebo snižuje podíl společníka, pokud nedojde k finančnímu vypořádání se společností. Ze strany společnosti je to zvýšení základního kapitálu či snížení základního kapitálu, pokud společník nedorovná vzniklý rozdíl. Příklad zaúčtování vložených peněžitých vkladů v Tab. 3.1 a Tab. 3.2.

---

⁴⁰ § 31 a §32 odst. 1. a 2. ZOK

Tab. 3.1 Příklad: Upsání peněžitých vkladů z pohledu příjemce vkladu

Účetní případy	MD	D
upsaný vklad do základního kapitálu	701	411
pohledávka z nesplaceného peněžitého vkladu	353	701
uhrazený peněžitý vklad	221	701

Zdroj: vlastní zpracování dle Účetní operace kapitálových společností, 2011

Tab. 3.2 Příklad: Upsání peněžitých vkladů z pohledu vkladatele

Účetní případy	MD	D
<i>Účtování před zápisem do obchodního rejstříku</i>		
úhrada peněžitého vkladu	378	221
<i>Účtování po zápise do obchodního rejstříku</i>		
zúčtování podílu	06x	378
zápočet splacené části upsaného vkladu	367	378

Zdroj: vlastní zpracování dle Účetní operace kapitálových společností (daňové a právní souvislosti), 2011

- nepeněžitý vklad – jedná se o majetek, jehož hospodářská hodnota lze zjistit, dle nového obchodního zákoníku ovšem není jeho hospodářská využitelnost k předmětu podnikání nutná. Mezi nepeněžité vklady řadíme: zásoby, hmotný movitý a nemovitý majetek, nehmotný majetek, cenné papíry, obchodní podíly, pohledávky i závod. Peněžitá hodnota nepeněžitého vkladu se stanovuje dle znaleckého posudku nezávislým znalcem. Vkladatel je povinen vložit nepeněžitý vklad do s.r.o. před zápisem do obchodního rejstříku. Převzetí vlastnického práva k nepeněžitému vkladu se liší v závislosti na druhu nepeněžitého vkladu, a to:
  - u movité věci se provádí předáním věci a doložením potvrzení od správce vkladu o převzetí vkladu,
  - u nemovité věci se převzetí provádí předáním nemovitosti a následným prohlášením vkladatele s úředně ověřeným podpisem,
  - u pohledávek a závodu je zapotřebí ověření účinnosti smlouvy o vkladu závodu, pohledávek.

Tab. 3.3 Příklad: Upsání nepeněžitých vkladů z pohledu s. r. o.

Účetní případy	MD	D
Vklad stroje (znalecké ocenění)	022	701
Vklad osobního automobilu	022	701
Vklad budovy	021	701
Vklad pozemku	031	701

Zdroj: vlastní zpracování dle Účetní operace kapitálových společností (daňové a právní souvislosti), 2011

Ve společnosti s ručením omezeným může u nepeněžitých vkladů vzniknout rozdíl mezi znaleckým oceněním věci a její jmenovitou hodnotou vkladu. Řešením u s.r.o. může být:

- vkladové ážio,
- rezervní fond,
- závazek vůči vkladateli.⁴¹

Do s.r.o. mohou vstoupit i noví společníci, jejichž vstup je podmíněn vložením nového vkladu a tímto vložením se navýší i základní kapitál společnosti.

3.2.2 Základní kapitál

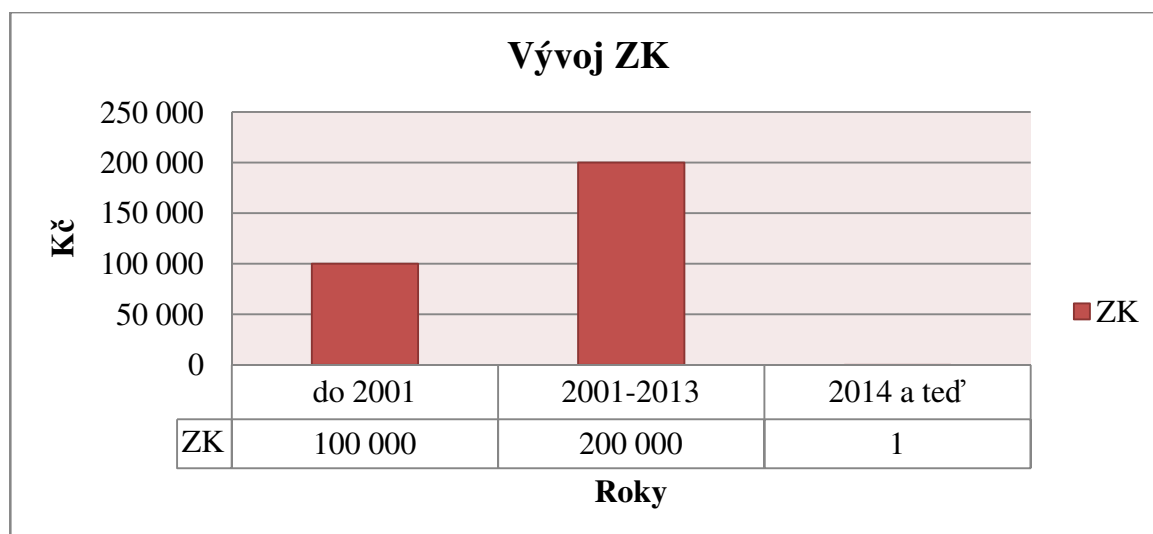
Společnost s. r. o. musí při svém vzniku vytvářet základní kapitál, jehož výše prošla určitými změnami, jak je možné vidět v grafu 3.2. Do roku 2001 byla minimální výše stanovena na 100 000 Kč. Poté v letech 2001 – 2013 se výše základního kapitálu zvýšila a ustálila se na částce 200 000 Kč až do roku 2014, kdy přišel zlom. Výše základního kapitálu se od roku 2014 redukuje na 1 Kč.⁴² V zákoně se v návaznosti na základní kapitál činící 1 Kč připouští možnost rozdílně stanové výše vkladu pro jednotlivé podíly.⁴³ Výše vkladu a také výše základního kapitálu jsou jednou z povinných náležitostí, které smlouva má obsahovat.

⁴¹ Účetní operace kapitálových společností, 2011

⁴² Společnost s ručením omezeným prakticky včetně účetnictví a daní, 2014

⁴³ §142 ZOK

Graf 3.2 Vývoj výše základního kapitálu u společnosti s ručením omezeným

Zdroj: vlastní zpracování dle *Společnost s ručením omezeným 2014 – prakticky včetně účetnictví a daní, 2014*

Kmenový list

Podíl společníka může být představován kmenovým listem, jestliže to určí společenská smlouva. Společník si jako možnost podílu může zvolit cenný papír na řad, tzv. kmenový list. Vydává se hlavně u podílů, jejichž převoditelnost není omezena nebo podmíněna. Je-li podle společenské smlouvy dovolen vznik více podílů pro jednoho společníka, může společnost vydat kmenový list pro každý podíl. Pokud je podíl podmíněn (např. souhlasem valné hromady) nelze mít podíl společníka v podobě kmenového listu. Vydávání kmenových listů musí být zaznamenáno ve společenské smlouvě.

Kmenový list obsahující podíl společníka lze převádět smlouvou, rubopisem a předáním. Smlouva může být uzavřena jak písemně, tak ústně. Rubopis představuje písemné prohlášení nynějšího společníka o tom, že svůj podíl převádí na někoho jiného. Znění rubopisu obsahuje text, z něhož je zřejmý převod, který musí být uveden přímo na kmenovém listu.

Výhodou této formy podílu je její snadný převod a ostatní společníci nemohou ovlivnit, vstup neznáme osoby do společnosti, což může být za jistých okolností i nevýhodou.

Rozdíl mezi podílem a podílem v podobě kmenových listů spočívá ve způsobu zástavního práva. Běžná forma podílu se zastavuje zápisem do obchodního rejstříku. Tím, že podíl je zaznamenaný lze jednoduše zjistit i zástava. Kmenový list se zastavuje předáním zástavnímu věřiteli nebo třetí osobě. Zástava není nikde zaznamenána, a tímto je těžce zjistitelná.

Společník drží kmenový list jako svůj podíl je zaznamenán v seznamu společníků i v obchodním rejstříku.⁴⁴

3.2.3 Ručení společníků v obchodní korporaci

Společníci ručí společně a nerozdílně za dluhy společnosti, ale jen do té výše, do které nesplnili svou vkladovou povinnost. Rozsahem ručení je částka, kterou ještě nesplatili, a která je daná ve společenské smlouvě. Stanovuje se ke dni, ve kterém byli vyzváni k plnění svého ručení. Důležitým údajem je zápis o vkladové povinnosti a také míra jejich splnění. Tento údaj se nachází v obchodním rejstříku.

3.2.4 Právo a povinnost společníků obchodní korporace

Společník ve společnosti s ručením omezeným má své práva a povinnosti související s vlastnictvím podílu ve společnosti. Všeobecně práva společníka můžeme rozdělit na právo majetkové (např. podílet se na zisku společnosti) a právo nemajetkové (např. působit na řízení společnosti díky rozhodnutím odhlasovaných na valné hromadě). Stejným způsobem lze možné rozčlenit povinnosti společníka, tj. na povinnosti majetkové (splatit vkladovou povinnost) a povinnosti nemajetkové, které jsou uvedené v zákoně, nebo ve společenské smlouvě (např. povinnost loajality společnosti).

Mezi práva společníků lze zařadit:

- podíl ze zisku či vypořádání ztráty,
- podíl na likvidačním zůstatku,
- právo účasti hlasování na valné hromadě,
- právo účasti na společenské žalobě,
- právo společníka domáhat se neplatnosti při nevyhovujícím usnesení valné hromady.

K povinnostem společníků patří:

- loajalita společníka,
- vkladová povinnost,

---

⁴⁴ Nová společnost s ručením omezeným, 2014

- povinnost příplatkovou,
- odevzdání kmenového listu,
- ručení společníků i ručení společníků, kteří jsou vlivnými osobami při úpadku společnosti.⁴⁵

3.2.5 Příjmy společníků obchodní korporace

Ve společnosti má společník možnost získat příjmy ve srovnání s fyzickou osobou různými způsoby, a to:

- mzdou,
- podílem na zisku.

3.2.6 Orgány společnosti s ručením omezeným

Jednatel

Jednatel může být jak fyzická osoba zapsaná v obchodním rejstříku, tak i právnická osoba. Ve společnosti může být:

- jeden jednatel,
- více jednatelů, kteří tvoří kolektivní orgány,
- více jednatelů, kteří tvoří kolektivní orgány – způsob jednatelů je označován jako „Jednatelstvo“.

Statutárním orgánem společnosti je jeden nebo více jednatelů. Určí-li tak společenská smlouva, tvoří více jednatelů kolektivní orgán. Jednateli přísluší obchodní vedení společnosti. Má-li společnost více jednatelů, kteří tvoří kolektivní orgán, vyžaduje se k rozhodnutí o obchodním vedení společnosti souhlas většiny z nich, pokud společenská smlouva neurčí jinak. Nikdo není oprávněn udělovat jednateli pokyny týkající se obchodního vedení.

Jednatel zajišťuje řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vedení seznamu společníků a na žádost informuje společníky o věcech společnosti. Jednatel bez zbytečného odkladu poté, co se dozví, že došlo ke změně společenské smlouvy na základě jakékoliv

---

⁴⁵ Nová společnost s ručením omezeným, 2014

právní skutečnosti, vyhotoví úplné znění společenské smlouvy a uloží je spolu s listinami prokazujícími změnu do Sbírky listin obchodního rejstříků.

V případě smrti jednatele, odstoupení nebo odvolání z funkce anebo jiného ukončení jeho funkce, zvolí valná hromada do 1 měsíce nového jednatele. Zanikne-li právnická osoba, která je jednatelem, s právním nástupcem, stává se jednatelem její právní nástupce, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Zanikne-li právnická osoba, která je jednatelem, s likvidací zvolí valná hromada do 1 měsíce nového jednatele. Nebude-li jednatel zvolen valnou hromadou, jmenuje soud na návrh osoby, která má právní zájem, a to na dobu, než bude řádně zvolen nový jednatel, jinak může soud společnost i bez návrhu zrušit a nařídit její likvidaci.

Bez svolení všech společníků jednatel nesmí:

- podnikat v předmětu činnosti nebo podnikání společnosti, a to ani ve prospěch jiných osob, ani zprostředkovávat obchody společnosti pro jiného,
- být členem statutárního orgánu jiné právnické osoby s obdobným předmětem činnosti nebo podnikání nebo osobou v obdobném postavení, pokud se jedná o koncern, nebo
- účastnit se na podnikání jiné obchodní korporace jako společník s neomezeným ručením nebo jako ovládající osoba jiné osoby se stejným nebo obdobným předmětem činnosti nebo podnikání.

Společenská smlouva může se souhlasem všech společníků určit další omezení činnosti jednatele. Společenská smlouva může určit, v jakém rozsahu se zákaz konkurence vztahuje také na společníky.⁴⁶

Hlavním předpokladem pro výkon funkce jednatele je:

- svéprávnost,
- bezúhonnost,
- absenci překážky provozování živnosti,
- diskvalifikace.

Valná hromada

Je nejvyšším orgánem společnosti skládající se ze společníků, ale to neznamená, že se valné hromady nemohou účastnit i jiné osoby (jednatel). Právo na účasti na shromáždění

---

⁴⁶ § 194 – 199 ZOK

u valné hromady má každý společník, i když v daném případě nemá hlasovací právo. Úkolem valné hromady je rozhodovat o důležitých věcech podniku (schvalování stanov a jejich změn, rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy i o základním kapitále, jmenování a odvolávání jednatelů, ale i členů dozorčí rady, vyloučení společníka, atd.) V případě, že valná hromada rozhoduje o věcech, které ovšem nespádají do jejich kompetence, nebude mít rozhodnutí právní účinky. Svolání valné hromady je alespoň jednou za účetní období a však v případě častějšího setkání se usnesení zapisuje do společenské smlouvy. Shromáždění může svolat:

- svolavatel, což je označení dle zákona,
- jednatel, který je ve společnosti pouze jeden, a však v případě, že je ve společnosti více jednatelů, dohodnout se. Dojde-li k neshodám mezi jednatelem, může valnou hromadu svolat kterýkoliv z nich,
- kterýkoliv společník, třeba i kvalifikovaný společník, tj. společník s min. 10 % ZK nebo 10% hlasovacího práva, pokud společnost nemá žádného jednatele nebo v případech, že jednatel neplní svou funkci svědomitě (v této situaci se na schůzi jmenuje jednatel),
- dozorčí rada má-li ji, společnost svolává valnou hromadu, vyžadují-li to zájmy společnosti.

Nutné svolání valnou hromadou, nastává jen v několika málo situacích:

- kvůli schválení roční účetní závěrky, a to nejpozději do 6 měsíců od posledního dne předcházejícího účetního období⁴⁷,
- v případě, že společnosti hrozí úpadek, svolá jednatel valnou hromadu bez zbytečných odkladů⁴⁸,
- kvalifikovaný společník požádá-li o projednání jim navržených záležitostí,⁴⁹
- zvolení nového jednatele nejpozději do 1 měsíce od ukončení funkce bývalého jednatele,⁵⁰
- za účelem volby člena dozorčí rady, pokud je zřízena, a to do jednoho měsíce od ukončení jeho funkce.⁵¹

---

⁴⁷ § 181 odst. 2 ZOK

⁴⁸ § 182 ZOK

⁴⁹ § 187 ZOK

⁵⁰ § 198 odst. 1 ZOK

⁵¹ § 201 odst. 4 ZOK

Valná hromada musí být svolána vždy alespoň 15 dnů před shromážděním. Způsob pozvání záleží na jejich souhrnném rozhodnutí a následném zápisu do společenské smlouvy. Vždy je pozvání doručeno na adresu společníka, kterou on sám uvede do kontaktního listu. Nejčastěji formou posláni pozvánky, e-mailem, osobním předáním. Stanovená lhůta pro shromáždění valné hromady lze zkrátit či prodloužit, avšak nesmí se zkrátit práva společníka.

V případě nedodržení způsobu, nebo i lhůty pro svolání valné hromady může dojít k situaci, že rozhodnutí, které na valné hromadě byly schválené či zamítnuté mohou být napadené anebo může dojít k prohlášení o neplatnosti usnesení.

Dozorčí rada

Společnosti s ručením omezeným nevzniká zákonná povinnost vytvářet ve společnosti dozorčí radu. Zřízení dozorčí rady může vyplývat ze společenské smlouvy, kde je uvedena i její působnost. Dozorčí rada má omezení, a to:

- a) působí, jako kontrolní orgán,
- b) nesmí zasahovat do kompetencí valné hromady.

Pokud valná hromada nestanoví působnost dozorčí rady, poté je působnost vymezena zákonem. Do této působnosti se zahrnuje:

- nahlížení do obchodních i účetních knih,
- dohlížení na činnosti jednatelů,
- podávání výroční zprávy valné hromadě o své činnosti,
- účastnění se žaloby na náhradu újmy způsobenou jednatelem.

Složení dozorčí rady je uvedené ve společenské smlouvě. V dozorčí radě může být pouze jeden člen, nebo i více členů. Pokud je v dozorčí radě více členů, stávají se kolektivním sborem, což znamená, že budou jednat ve sboru a mají povinnost si zvolit svého předsedu.

Člen dozorčí rady je povinen jednat s péčí řádného hospodáře. Pokud tak jednat nebude, může být vyzván k náhradě škody, vrátit získaný prospěch v důsledku porušení jeho jednání, přičemž povinnost vrátit prospěch získaný funkcí musí za dva roky. Další podmínkou je zákaz konkurence schopnosti a také pravidla střetu zájmů.

3.2.7 Rezervní fond

Je fond vytvořený z vlastních zdrojů, který je vykazován na účtu 421 – Rezervní fond, což je účet pasivní. Tvorba rezervního fondu závisí na dosaženém zisku po zdanění společnosti s ručením omezeným, přičemž do 31. 12. 2013 byla stanovena jeho minimální výše. Společnost však může tvořit tento fond již při svém vzniku. Účetní jednotka tvoří rezervní fond primárně k úhradě ztrátového hospodaření.

Změna ve tvorbě rezervního fondu nastala dne 1.1.2014, kdy nově s. r. o. tento fond tvořit nemusí. Rozhodnutí zda rezervní fond vytvořit a v jaké výši závisí na rozhodnutí společnosti s ručením omezeným. U s.r.o., které rezervní fond již mají vytvořený, bude otázkou, zda ho budou mít i nadále, nebo jej rozpustí.

Společnosti s ručením omezeným vzniklá od 1.1.2014, které se rozhodly vytvářet rezervní fond mají povinnost v prvním roce přispět do rezervního fondu.

Ve společnosti s ručením omezeným rozhodují o rezervním fondu jednatele společnosti, ale pouze v omezeném rozsahu.

3.3 Účetní aspekty u společnosti s ručením omezeným

Účetnictví je informační systém, který podává veškeré finanční informace o podniku jako celku. Podstatou účetnictví je bilanční princip, kdy aktiva (majetek) = pasiva (zdroj krytí). Účetní jednotky účtují o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv. Dále také o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření.⁵²

V České republice je upravováno účetnictví zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů (ZoÚ), vyhláškou MFČR č. 500/2000 Sb. a českými účetními standardy. Společnost s ručením omezeným má podle ZoÚ povinnost vést účetnictví. Povinnost vést účetnictví vzniká zápisem do obchodního rejstříku. Účetní jednotky ke dni zápisu do obchodního rejstříku sestaví zahajovací rozvahu, kde v aktivech budou mít veškerý hmotný, nehmotný majetek, příp. pohledávky za společníky z upsaných, ale dosud nesplacených vkladů, dále peníze uložené na bankovním účtu a v pokladně aj. V pasivech zahajovací rozvahy bude základní kapitál, příp. rezervní fond, příp. závazky vůči

---

⁵² §2 ZoÚ

společníkům. Další povinností účetní jednotky ke dni zápisu do obchodního rejstříku je otevření účetních knih. Nestanoví-li zákon o účetnictví nebo zvláštní právní předpis jinak, účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v plném rozsahu. Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví ode dne zápisu do obchodního rejstříku až do dne výmazu z obchodního rejstříku.

Účetní jednotky jsou povinny zachycovat skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, což jsou účetní případy doložené účetními doklady. Účetní jednotky jsou povinny zaznamenávat účetní případy v účetních knihách „účetní zápisy“ pouze na základě průkazných účetních záznamů.⁵³

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správně, úplně, průkazně, srozumitelně, přehledně a způsobem, který zaručuje trvalost účetních záznamů.⁵⁴

V účetnictví vedou účetní jednotky účetní knihy:

- a) *deník* – zaznamenávají se zde všechny účetní operace z hlediska časového tj. chronologicky,
- b) *hlavní kniha* – jsou zde zaznamenány účetní zápisy z hlediska věcného, tj. systematicky,
- c) *knihy analytických účtů* – podrobněji zachycují údaje stanové účetní jednotkou,
- d) *knihy podrozvahových účtů* – důležité skutečnosti neprovádějící se v deníku ani v hlavní knize (např. inventarizace majetku, majetek přijatý do úschovy).⁵⁵

Účetním obdobím je dvanáct po sobě jdoucích kalendářních měsíců. U obchodních korporací např. s.r.o. je účetní období chápáno buď jako kalendářní rok začínající vždy 1. ledna nebo hospodářský rok, který začíná vždy 1 dne měsíce, kromě ledna.

Pomocí účetních dokladů se zapisují účetní zápisy do účetních knih. Základním nástrojem pro zachycení změny majetku a zdrojů jeho financování jsou účty. Účty členíme na:

- rozvahové účty
  - aktivní účty – účtové třídy 0,1,2,3,
  - pasivní účty - účtové třídy 2,3,4.

---

⁵³ § 6 ZoU

⁵⁴ § 8 ZoÚ

⁵⁵ *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2014*

Rozvahové účty tvoří jednotlivé části struktury mezi majetkem (aktivem) a zdroji financování (pasivy). Dohromady jsou součástí celkové struktury rozvahy sestavované při každé změně ve společnosti (např. vzniku, začátek roku – tj. na začátku účetního období, konec roku – tj. na konci účetního období, zániku).

- výsledkové účty:
  - nákladové účty - účtová třída 5,
  - výnosové účty – účtová třída 6.

Náklady vyjadřují peněžní spotřebu výrobních činitelů. Naproti tomu výnosy představují finanční částku, na kterou má podnik nárok z prodeje výrobků, zboží a služeb.

- závěrkové účty:
  - počáteční účet rozvázný, tj. účet 701, který výhradně slouží při otevírání účetních knih a pro zachycení jednotlivých počátečních stavů účtu, přičemž se musejí shodovat s konečným účtem rozvázným,
  - konečný účet rozvázný, tj. účet 702, který výhradně slouží při uzavírání účetních knih, kdy účetní jednotka na konci účetního období na tento účet převede konečné zůstatky rozvahových účtů a stavy jednotlivých účtů musejí navazovat na počáteční účet rozvázný,
  - účet zisků a ztrát, tj. účet 710, obsahuje konečné stavy účtů. Náklady se připisují na stranu MD a výnosy se naopak připisují na stranu D.
- podrozvahové účty představují účty, které slouží např. pro evidenci majetku, který může být v pronájmu, finanční či operativní leasing, atd.
- vnitropodnikové účty jsou účty, pro které je vymezena účtová třída 8. a 9., jejich volba je pouze na rozhodnutí dané účetní jednotky.

Účetní jednotka je povinna si každým rokem sestavit svůj účetní rozvrah.

Výpočet výsledku hospodaření u společnosti s ručením omezeným

Výsledek hospodaření ve společnosti s ručením omezeným se zjišťuje rozdílem mezi výnosy a náklady dle vzorce 3.2. Podrobnější zjištění výsledku hospodaření účetní období je uvedeno v Tab. 3.4.

Výpočet výsledku hospodaření

$$\text{Výsledek hospodaření} = \text{výnosy} - \text{náklady} \quad (3.2)$$

Kritériem je: $VH > 0$ - vzniká zisk

$VH < 0$ - vzniká ztráta

$VH = 0$ – nevzniká zisk ani ztráta

Tab. 3.4 Výpočet výsledku hospodaření za účetní období

Struktura výsledku hospodaření za jednotlivé oblasti	Skupiny dle účetního rozvrhu
Provozní výsledek hospodaření	Rozdíl účtových skupin 50 – 55 a 60 - 64
+ Finanční výsledek hospodaření	Rozdíl účtových skupin 56 – 57 a 66
= Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-
+ Mimořádný výsledek hospodaření	Rozdíl účtových skupin 58 a 68
= Výsledek hospodaření za účetní období	-

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek hospodaření členíme:

- *VH provozní* – skládá se z provozní činnosti podniku (provozní náklady + odpisy, daně kromě daně z příjmů, výnosy z prodeje DM a materiálu, atd.).
- *VH finanční* – výsledek ukazující ekonomický prospěch z obchodních operací, kterého podnik dosáhne rozhodnutím a při vhodně zvoleném způsobu financování podniku,
- *VH mimořádný* – vzniká při mimořádných událostech, k nimž v podniku došlo pomocí mimořádných transakcí v podniku.

Součtem provozního a finančního výsledku hospodaření získá účetní jednotka výsledek hospodaření za běžnou činnost. Jestliže účetní jednotce během účetního období vzniknou mimořádné náklady a výnosy, zjistí mimořádný výsledek hospodaření. Výsledek hospodaření

za účetní období se zjistí součtem výsledku hospodaření za běžnou činnost a mimořádného výsledku hospodaření.

Účetnictví by mělo být vedeno tak, aby podávalo poctivý obraz účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Součástí účetní závěrky jsou 3 důležité výkazy, a to:

- *rozvaha* – podává souhrnný přehled o majetku společnosti (aktiva) jeho struktuře a také o jejích finančním krytí (pasivech) a samozřejmě i výši vlastního kapitálu sestavujícího k určitému datu, zpravidla k rozvahovému dni,
- *výkaz zisku a ztráty (výsledovka)* – slouží ke zjištění výše a také struktury výsledků hospodaření za běžné období pomocí nákladů a výnosů za běžné období (VZZ),
- *příloha* – je součástí účetní závěrky, podává nám doplňující informace potřebné k porozumění rozvahy a také výkazu zisku a ztráty.

3.4 Úprava ÚVH na daňový základ u společnosti s ručením omezeným

Výsledek hospodaření vzniká v průběhu účetního období a představuje rozdíl mezi zaúčtovanými výnosy a náklady a vychází z účetních předpisů dle §38a vyhlášky č. 500/2002 Sb. Výsledek hospodaření běžného účetního období se během roku neúčtuje na žádný zvláštní účet. Důležité je respektování časové a věcné souvislosti v určitém zdaňovacím období.⁵⁶

Vypočet základu daně u společnosti s ručením omezeným

Základ daně se zjišťuje vždy z výsledku hospodaření za běžnou činnost před zdaněním z údajů z účetnictví, který je upraven o položky nákladů a výnosů, které nejsou součástí základu daně, ale jsou zahrnuty do účetního výsledku hospodaření. Je možné také uplatnit různé odpočty a slevy v souladu se zákonem o daních z příjmů, a to jak od základu daně, tak od daně samotné, viz Tab. 3.5.

---

⁵⁶ Dle § 23 zákon o dani z příjmu

Tab. 3.5 Výpočet základu daně u společnosti s ručením omezeným

Účetní výsledek hospodaření před zdaněním
+ náklady, které nelze uznat k zahrnutí do základu daně
- výnosy, které nejsou součástí základu daně
- výnosy, které tvoří samostatný základ daně
= Základ daně
Odčitatelné položky
- daňová ztráta z minulých let (dle § 34 odst. 1 ZDP)
- odpočet výdajů na podporu výzkumu a vývoje nebo odpočet na podporu odborného vzdělání (dle § 34, § 34a - § 34h ZDP)
- dary (dle § 20 odst. 8 ZDP)
= Základ daně po odpočtech (zaokrouhlen na tisícikoruny dolů)
· 19 % daň
- slevy na dani (§ 35 odst. 1 ZDP)
= Konečná daň po slevě

Zdroj: vlastní zpracování dle Účetnictví podnikatelů 2014

Sazba daně z příjmů právnických osob, tedy i pro společnost s ručením omezeným je 19 %.

Ztráta z minulých let – vznikne, pokud výsledek hospodaření za běžné účetní období bude záporný a valná hromada rozhodne o jejím vyrovnání a také určí, z jakých zdrojů bude uhrazena, např. z rezervního fondu, z ostatních kapitálových fondů nebo nerozděleného zisku z minulých let. V případě nízkého zdroje vlastního kapitálu je možné rozhodnutím snížit základní kapitál.

Dar – bezúplatné předání peněžních prostředků či majetku na účely vymezené zákonem o daních z příjmů. Ve firmě je dar prokázán darovací smlouvou a výdajovým pokladním dokladem či výpisem z bankovního účtu. Darem může být i DHM či DNM, rovněž prokazovaný darovací smlouvou a protokolem o vyřazení DM z užívání a opět výdajovým pokladním dokladem či výpisem z bankovního účtu.⁵⁷

Důležitou pomůckou pro sestavení základu daně je daňový formulář „Daňové přiznání právnických osob“. Formulář nás krok za krokem vede ke správné transformaci (přeměně)

⁵⁷ Účetní souvztažnosti podnikatelských subjektů, 2014

výsledku hospodaření na daňový základ, zároveň nás nutí provést správné úpravy na správných místech daňového přiznání.

Poplatník je povinen podat daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob. Je-li zdaňovací období kratší než 1 rok, podává se daňové přiznání ve lhůtě a za podmínek pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, které činí nejméně 12 měsíců.

Poplatník je povinen daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob také podat za období předcházející změně zdaňovacího období z kalendářního roku na hospodářský rok nebo naopak, anebo předcházející změně ve vymezení hospodářského roku, nebylo-li dosud za toto období daňové přiznání podáno.

Daňové přiznání se podává nejpozději do 3 měsíců od konce měsíce, který je posledním dnem období, za které se daňové přiznání podává, pokud není stanoven jiný den.⁵⁸

Daňové přiznání není povinna podat zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace za období od rozhodného dne přeměny do dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku, pokud není stanoveno jinak.⁵⁹

---

⁵⁸ § 38ma ZDP

⁵⁹ § 38mb ZDP

4 Praktická část

Jednoznačně není možné určit, která z forem podnikání je výhodnější. Existuje mnoho kritérií, které je potřeba před výběrem formy zvážit, např.: administrativní a finanční náležitosti jednotlivých forem podnikání, daňové aspekty. Cílem této práce je zhodnotit zdanění u osoby samostatně výdělečně činné i společnosti s ručením omezeným a jejich společné srovnání a to pomocí vytvoření příkladů.

4.1 Praktický příklad osoby samostatně výdělečně činné

Jiří Pracný je fyzickou osobou, podnikající na živnostenský list v oboru účetního poradenství. Není plátcem DPH. Pro výkon účetního poradenství má pronajatou kancelář. Má manželku, která má svůj příjem ve výši 85 000 Kč/rok. S poplatníkem žije ve společně hospodařící domácnosti 1 dítě ve věku 23 let studující VŠ a připravující se soustavně na své budoucí povolání. Praktický příklad bude řešen jak v daňové evidenci, tak v účetnictví.

Podnikatel si vytvořil směrnici, ve které je drobný hmotný majetek stanovený cenou do 40 000 Kč. Majetek, jehož hodnota převyší hranici 40 000 Kč, považuje za dlouhodobý. Veškerý pořízený majetek je ihned po nákupu zařazen do užívání. Doklady označuje následovně:

- bankovní výpisy   1 – 99,
- příjmové doklady   100 – 199,
- výdajové doklady   200 – 299,
- vystavené faktury   300 – 399,
- přijaté faktury   400 – 499,
- interní doklady   500 – 599.

Během roku 2014 proběhly následující účetní případy dle Tab. 4.1.

Tab. 4.1 Uskutečněné příklady z roku 2014

č. dokladu	Text	Kč	MD	D	Kniha
100	Vklad podnikatele do pokladny	380 000	211	491	
200	Odvod hotovosti na BÚ	120 000	261	211	
201	Vyřízení živnostenského listu	1 000	518	211	
202	Pronájem kanceláře pro rok 2014	60 000	518	211	
400	Přijatá faktura za nákup stolního počítače z dubna 2014	36 600	501	321	KZ
203	Nákup účetního programu POHODA	1 980	518	211	
101	Tržba za účetní poradenství a zpracování účetnictví	35 000	211	602	
204	Nákup kopírky od firmy BECO	24 600	501	211	
205	Úhrada za tisk firemních vizitek	1 200	501	211	
102	Příjmový pokladní doklad na daňovou konzultaci firmě ZYX	120 000	211	602	
206	Nákup kancelářského nábytku	6 800	501	211	
103	Příjmový pokladní doklad za účetní a poradenské služby	48 000	211	602	
1	Příjem na BÚ převodem z pokladny	120 000	221	261	
2	Poplatek za vedení účtu	240	568	221	
3	Přípsaný úrok	120	221	662	
4	Úhrada FP č. 400	36 600	321	221	
207	Cestovné	2 750	512	211	
208	Nákup účetních dokladů	1 350	501	211	
300	Vystavená faktura za daňovou konzultaci	111 400	311	602	KP
401	Přijatá faktura na vytvoření webové stránky	1 500	518	321	KZ
209	Náklady na reprezentaci	1 630	513	211	
104	Vklad podnikatele do pokladny	5 000	211	491	
210	Osobní spotřeba	25 000	491	211	
211	Nákup režijních nákladů	3 500	502	211	
212	Nákup za telekomunikační služby	2 780	518	211	
213	Platba zdravotního pojištění podnikatele (bez předpisu)	2 500	526.1	211	
214	Platba sociálního pojištění podnikatele (bez předpisu)	5 200	526.2	211	
215	Odborné vzdělání	25 460	518	211	
105	Konzultace účetnictví firmě EFG, s.r.o.	42 360	211	602	
106	Účetní poradenství pro Jana Beneše	20 600	211	602	
216	Nákup kancelářských potřeb	2 450	501	211	
107	Účetní poradenství pro Hráz, s.r.o.	24 560	211	602	
217	Dar	1 500	543	211	
500	Předpis daně	16 881	331	342	

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.1 Daňová evidence podnikatele

Tab. 4.2 Přehled daňové evidence v Kč

Příjmy daňové		Příjmy nedaňové		Výdaje daňové		Výdaje nedaňové	
č.dok.	Kč	č.dok.	Kč	č.dok.	Kč	č.dok.	Kč
101	35 000	100	380 000	201	1 000	209	1 630
102	120 000	104	5 000	202	60 000	210	25 000
103	48 000			203	1 980	213	2 500
2	120			204	24 600	214	5 200
105	42 360			205	1 200	217	1 500
106	20 600			206	6 800		
107	24 560			2	240		
				4	36 600		
				207	2 750		
				208	1 350		
				211	3 500		
				212	2 782		
				215	25 460		
				216	2 450		
Celkem	290 640	Celkem	385 000	Celkem	170 710	Celkem	35 830

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet základu daně u daňové evidence

$$ZD = 290\,640 - 170\,710 = 119\,930 \text{ Kč} \quad (4.1)$$

Z Tab. 4. 2 byl zjištěn základ daně, a to rozdílem daňových příjmů 290 640 Kč a daňových výdajů 170 710 Kč, ve výši 119 930 Kč.

Tab. 4.3 Výpočet daně u daňové evidence

Text		Kč
ZD		119 930
Úprava o nezdanitelné a odčitatelné částky – Dar		- 1 500
ZD po odpočtu		118 430
ZD po zaokrouhlení		118 000
15%		17 700
Vypočtená daň		17 700
Slevy	poplatník	24 840
	mezisoučet	0
	dítě	13 404
Daňový bonus		13 404

Zdroj: vlastní zpracování

Z Tab. 4.3 byl vypočítán daňový bonus poplatníka činící 13 404 Kč z důvodu nízké daně.

4.1.2 Paušální výdaje v praxi

Zadání příkladu pro výpočet paušálních výdajů je uvedeno na praktickém příkladu osoby samostatně výdělečně činné.

Výpočet výdajů procentem z příjmů

$$\text{Výpočet výdajů procentem z příjmů} = \frac{290\,640 \cdot 60}{100} = 174\,384 \text{ Kč} \quad (4.2)$$

Výpočet základu daně u paušálních výdajů

$$ZD = 290\,640 - 174\,384 = 116\,256 \text{ Kč} \quad (4.3)$$

Výdaje procentem z příjmů činí 174 384 Kč dle vzorce 4.2. Z toho vypočítány základ daně činí 116 256 Kč.

Tab. 4.4 Výpočet paušálních výdajů u OSVČ

Text		Kč
ZD		116 256
Úprava o nezdanitelné a odčitatelné částky – Dar		- 1 500
ZD po odpočtu		114 756
ZD po zaokrouhlení		114 000
15%		17 100
Vypočtená daň		17 100
Slevy	Poplatník	24 840
Daň		0

Zdroj: vlastní zpracování

Ze základu daně, který činí 116 256 Kč dle vzorce 4.3 se vypočítána daň rovná 0 Kč dle Tab. 4.4. Hlavním důvodem pro tento výsledek je nepoužití slevy na dítě, které je u paušálního výpočtu daně zakázáno. Nevzniká zde ani daňový bonus.

4.1.3 Účetnictví podnikatele

Tab. 4.5 Přehled nákladů a výnosů podnikatele v Kč

Náklady			Výnosy		
č. dok.	účet	Kč	č. dok.	účet	Kč
201	518	1 000	101	602	35 000
202	518	60 000	102	602	120 000
400	501	36 600	103	602	48 000
203	518	1 980	3	662	120
204	501	24 600	300	602	111 400
205	501	1 200	301	602	150 000
206	501	6 800	105	602	42 360
2	568	240	106	602	20 600
207	512	2 750	107	602	24 560
208	501	1 350			
401	518	1 500			
209	513	1 630			
211	502	3 500			
212	518	2 780			
213	526.1	2 500			
214	526.2	5 200			
215	518	25 460			
216	501	2 450			
217	543	1 500			
Celkem		183 040	Celkem		552 040

Zdroj: Vlastní zpracování

Výpočet účetního výsledku hospodaření

$$\text{ÚVH} = 552\,040 - 183\,040 = 369\,000 \text{ Kč} \quad (4.4)$$

Účetní výsledek hospodaření činí 369 00 Kč dle vzorce 4.4, který vychází z Tab. 4.5, ve které jsou zaznamenány a vypočteny náklady a výnosy.

Tab. 4.6 Výpočet daně při vedení účetnictví

Text		Kč
ÚVH		369 000
náklady nezahrnuté do základu daně	526	7 700
	513	1 630
	543	1 500
ZD		379 830
Úprava o nezdaniitelné a odčitatelné částky	Dar	- 1 500
Základ daně po nezdaniitelné částky		378 330
ZD po zaokrouhlení		378 300
15%		56 700
Vypočtená daň		56 745
Slevy	poplatník	24 840
	mezisoučet	31 905
	dítě	13 404
Daňová povinnost		18 501

Zdroj: vlastní zpracování

Osobě samostatně výdělečně činné, která vede účetnictví, vzniká dle Tab. 4.6 daňová povinnost s částkou 18 501 Kč. Doplatek vzniká z důvodu vysokého účetního výsledku hospodaření, z nákladů nezahrnutých do základů daně, také z úpravy o nezdaniitelné a odčitatelné částky a také z možnosti využití slev dle § 35ba a § 35c ZDP.

4.2 Praktický příklad společnosti s ručením omezeným

Společnost ABC, s.r.o. je právnickou osobou, podnikající na živnostenský list v oboru účetního poradenství. Není plátcem DPH. Společnost provozuje své podnikání v kanceláři. Jiří Pracný je jediným vlastníkem firmy. Ve firmě je zaměstnán na hlavní pracovní poměr

s hrubou mzdou 25 000 Kč. Podepsala prohlášení k dani, tudíž si může uplatnit základní slevu na poplatníka a na 1 dítě.

Společnost byla založena zápisem do OR se základním kapitálem 10 000 Kč dle zahajovací rozvahy uvedené v Obr. 4.1.

Obr. 4.1 Zahajovací rozvaha

Zahajovací rozvaha			
Aktiva			Pasiva
211	10 000 Kč	411	10 000 Kč
Celkem	10 000 Kč	Celkem	10 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Podnikatel si vytvořil směrnici, ve které je drobný hmotný i nehmotný majetek stanovený cenou do 40 000 Kč. Majetek, jehož hodnota převyší hranici 40 000 Kč, považuje za dlouhodobý. Veškerý pořízený majetek je ihned po nákupu zařazen do užívání. Doklady označuje následovně:

- bankovní výpisy   1 – 99,
- příjmové doklady   100 – 199,
- výdajové doklady   200 – 299,
- vystavené faktury   300 – 399,
- přijaté faktury   400 – 499,
- interní doklady   500 – 599.

Během roku 2014 proběhly následující účetní případy:

Tab. 4.7 Uskutečněné příklady z roku 2014

č. dokladu	Text	Kč	MD	D	Kniha
100	Peněžitý vklad podnikatele	380 000	211	411	
200	Odvod hotovosti na BÚ	120 000	261	211	
201	Zřizovací výdaje	7 000	518	211	
202	Pronájem kanceláře pro rok 2014	60 000	518	211	
400	Přijatá faktura za nákup stolního počítače z dubna 2014	36 600	501	321	KZ
203	Nákup účetního programu POHODA	1 980	518	321	
101	Tržba za účetní poradenství a zpracování účetnictví	35 000	211	602	
204	Nákup kopírky od firmy BECO	24 600	501	211	
205	Úhrada za tisk firemních vizitek	1 200	501	211	
102	ZYX	120 000	311	602	
206	Nákup kancelářského nábytku	6 800	501	211	
103	služby	48 000	311	602	
1	Příjem na BÚ převodem z pokladny	120 000	221	261	
2	Poplatek za vedení účtu	240	568	221	
3	Připsaný úrok	120	221	662	
4	Úhrada FP č. 400	36 600	321	221	
207	Cestovné	2 750	512	211	
208	Nákup účetních dokladů	1 350	501	211	
300	Vystavená faktura za účetní konzultaci	111 400	311	602	KP
401	Přijatá faktura na vytvoření webové stránky	1 500	518	321	KZ
209	Náklady na reprezentaci	1 630	513	211	
210	Nákup režijních nákladů	3 500	502	321	KZ
402	Nákup za telekomunikační služby	2 780	518	321	KZ
212	Odborné vzdělání	25 460	518	211	
104	Účetní konzultace firmě EFG, s.r.o.	42 360	211	602	
105	Účetní poradenství pro Jana Beneše	20 600	211	602	
213	Nákup kancelářských potřeb	2 450	501	211	
107	Účetní poradenství pro Hráz, s.r.o.	24 560	211	602	
214	Dar	1 500	543	211	
500	Hrubá mzda Jiřího Pracného	25 000	522	366	
501	Sociální pojištění zaměstnankyně	1 625	366	336/1	
502	Zdravotní pojištění zaměstnankyně	1 125	366	336/2	
503	Záloha na daň	1 838	366	342	
504	Sociální pojištění zaměstnavatele	6 250	524	336/1	
505	Zdravotní pojištění zaměstnavatele	2 250	524	336/2	
215	Výplata mzdy	20 412	336	211	
506	Předpis daně u s. r. o.	64 220	591	341	

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.1 Účetnictví společnosti s ručením omezeným

Tab. 4.8 Přehled nákladů a výnosů v Kč u společnosti s ručením omezeným

Náklady			Výnosy		
č. dok.	účet	Kč	č. dok.	účet	Kč
201	518	7 000	101	602	35 000
202	518	60 000	102	602	120 000
400	501	36 600	103	602	48 000
203	518	1 980	3	662	120
204	501	24 600	300	602	111 400
205	501	1 200	301	602	150 000
206	501	6 800	104	602	42 360
2	568	240	105	602	20 600
207	512	2 750	107	602	24 560
208	501	1 350			
401	518	1 500			
209	513	1 630			
210	502	3 500			
211	518	2 780			
212	518	25 460			
213	501	2 450			
214	543	1 500			
500	521	25 000			
504	524	6 250			
505	524	2 250			
Celkem		214 840	Celkem		552 040

Zdroj: vlastní zpracování

Dle Tab. 4.8 byly zjištěny celkové náklady a výnosy z praktického příkladu společnosti s ručením omezeným.

Zjištění VH z provozní činnosti

$$VH \text{ z provozní činnosti} = 551\,920 - 214\,600 = 337\,320 \text{ Kč} \quad (4.5)$$

Zjištění VH z finanční činnosti

$$VH \text{ z finanční činnosti} = 120 - 240 = -120 \text{ Kč} \quad (4.6)$$

Zjištění VH z běžné činnosti

$$VH \text{ z běžné činnosti} = 337\,320 + (-120) = 337\,200 \text{ Kč} \quad (4.7)$$

Tab. 4.9 Výpočet daně u společnosti s ručením omezeným

Text	Kč
VH z běžné činnosti	337 200
Položky zvyšující ZD (513), (543)	1 630
	1 500
ZD z běžné činnosti	340 300
Nezdanitelné částky (543)	- 1 500
ZD	338 830
ZD po zaokrouhlení	338 000
Daň 19 %	64 220

Zdroj: vlastní zpracování

Při výpočtu daně ve společnosti s ručením omezeným se vychází z vzorců 4.5, 4.6, jež slouží pro výpočet účetního výsledku hospodaření viz. vzorec 4.7. Ke zjištěnému výsledku hospodaření z běžné činnosti se přičítají zvyšující a snižující položky pro vypočtení základu daně z běžné činnosti. Zjištěná daň činí 64 220 Kč dle Tab. 4.9.

4.3 Srovnání zdanění fyzické osoby a společnosti s ručením omezeným

Tab. 4.10 Srovnání zdanění mezi fyzickou osobou a společností s ručením omezeným

	Daňová evidence	Paušální výdaje	Účetnictví
Fyzická osoba	Daňový bonus 13 404 Kč	0 Kč	Daňová povinnost 18 501 Kč
Společnost s ručením omezeným	-	-	Daňová povinnost 64 220 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dle zjištěných výsledků shrnutých uvedených v Tab. 4.10 lze říci, že z pohledu platby daně je výhodnější podnikat jako fyzická osoba podnikající bez zaměstnanců. Nejlépe z fyzických osob je to fyzická osoba vedoucí daňovou evidenci, kdy zjištěným výsledkem je daňový bonus ve výši 13 404 Kč, což odpovídá slevě na dani za 1 dítě dle § 35c ZDP. Naproti tomu osoba samostatně výdělečně činná používající paušální výdaje vykazuje daň 0 Kč. I když osoba samostatně výdělečně činná s paušálními výdaji může uplatnit slevu na poplatníka dle § 35 ba ZDP, podobně jako osoba samostatně výdělečně činná vedoucí daňovou evidenci, ale nemá nárok na daňové zvýhodnění na dítě, což vyvolává hlavní rozdíl ve výsledcích na dani. Vedení účetnictví u osob samostatně výdělečně činných je nejméně výhodným řešením.

Společnost s ručením omezeným má nejvyšší daňovou povinnost, kterou činí 19%.

Výsledek v daňovém srovnání mezi osobou samostatně výdělečně činnou a společností s ručením omezeným nelze jednoznačně prokázat. Příklady jsou orientační ke každé formě podnikání. Mezi osobou samostatně výdělečně činnou a společností s ručením omezeným jsou mírné odchylky. OSVČ vznikají vstupní náklady pouze za získání živnostenského listu, a to ve výši 1 000 Kč. Naproti tomu s.r.o. má zřizovací výdaje s částkou 7 000 Kč (v těchto výdajích jsou obsaženy výdaje za zápis do obchodního rejstříku i za získání živnostenského listu). Dalším důvodem nemožnosti jednoznačného porovnání mezi srovnávanými formami je zaměstnanost. Osoba samostatně výdělečně činná nemůže být

zaměstnaná, bere si pouze osobní spotřebu a odvádí zdravotní a sociální pojištění za sebe, a to i v případě, že její hospodaření je ztrátové. Naproti tomu společnost s ručením omezeným může zaměstnávat společníka společnosti, kterému vyplácí mzdu a platí za něj zákonné zdravotní a sociální pojištění.

5 Závěr

V současné době existuje několik různých druhů forem podnikání. V bakalářské práci se zaměřuji hlavně na dvě základní formy, a to na podnikání ve společnosti s ručením omezeným a podnikání fyzické osoby – OSVČ.

Nelze však jednoznačně určit, která ze zmíněných forem podnikání je výhodnější. Každá z uvedených forem podnikání má své výhody i nevýhody a prokazuje se svými specifickými znaky. Na výběr vhodné právní formy má vliv mnoho faktorů např. administrativní a finanční náležitosti potřebné k založení, potřebný základní kapitál, ručení za vytvořené dluhy a v neposlední řadě také účetní a daňové aspekty.

První část práce se zaměřuje na fyzickou osobu, která si musí zvolit druh živnosti dle příloh uvedených v živnostenském zákoně. OSVČ při zahájení podnikání vynakládá jen minimální náklady a nemá stanovenou žádnou podmínku pro tvorbu základního kapitálu. Osoba samostatně výdělečně činná se může rozhodnout, jakým způsobem bude evidovat svoji podnikatelskou činnost. Vybrat si může mezi daňovou evidencí a účetnictvím. Výhodou při této formě podnikání je možnost uplatnění spolupracující osoby, což vede k optimalizaci daně z příjmů. Nevýhodou u osoby samostatně výdělečně činné je ručení celým svým majetkem za vzniklé dluhy.

Další část práce se zabývá společností s ručením omezeným, jenž vznikla po novele zákona o obchodních korporacích. Aby společnost mohla vzniknout, musí dodržet určité podmínky vyplývající ze zákona. Výhodou u s.r.o. je omezené ručení společníků, což také vede k oblíbenosti. Za dluhy společnosti s ručením omezeným ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili své vkladové povinnosti. Nevýhodou u s.r.o. je vytvoření základního kapitálu, který ovšem od 1.1.2014 má stanovenou minimální výši a tvoří 1 Kč. Zápornou stránkou této formy podnikání je administrativní náročnost při vzniku a fungování obchodních společností.

V praktické části jsou uvedeny příklady, které slouží ke srovnání OSVČ a společnosti s ručením omezeným především z hlediska zdanění. Příklady jsou vytvořeny jen orientačně z důvodů několika rozdílných náležitostí u jednotlivých forem podnikání např. zřizovacích nákladů, mzdových nákladů společnosti s r.o. apod.

Cílem bakalářské práce bylo srovnání právních, účetních a daňových aspektů mezi podnikáním fyzické osoby a podnikáním ve společnosti s ručením omezeným. Zhodnocení daňové zátěže u osoby samostatně výdělečně činné i společnosti s ručením omezeným a jejich společné srovnání.

Seznam použité literatury

Odborné knihy

BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným 2014 – prakticky včetně účetnictví a daní*. Olomouc: ANAG, 2014. 368 s. ISBN 978-80-7263-886-4.

ČERVINKA, Tomáš. *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady 2014*. 6. vyd. Olomouc: ANAG, 2014. 176 s. ISBN 978-80-7263-860-4.

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů 2014*. 11. vyd. Praha: Grada, 2014. 136 s. ISBN 978-80-247-5117-7.

HAKALOVÁ, Jana a Yvetta PŠENKOVÁ. *Daňová evidence*. Ostrava: Ediční středisko VŠB-TU Ostrava, 2008. 104 s. ISBN 978-80-248-1798-9.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetní souvztažnosti podnikatelských subjektů*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. 352 s. ISBN 978-80-7478-486-6.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetnictví podnikatelů 2014*. 11. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. 536 s. ISBN 978-80-7478-448-4.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetnictví podnikatelů 2014*. 11. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. 536 s. ISBN 978-80-7478-448-4.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Nová společnost s ručením omezeným*. Praha: GRADA, 2014. 207 s. ISBN 978-80-247-4445-2.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetnictví podnikatelských subjektů I*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2012. 120 s. ISBN 978-80-248-2905-0.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2014*. 12. vyd. Olomouc: ANAG, 2014. 424 s. ISBN 978-80-7263-862-8.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Daňová evidence – komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ 2014*. Olomouc: ANAG, 2014. 343 s. ISBN 978-80-7263-863-5.

PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s. r. o..* 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 164 s. ISBN 978-80-7357-946-3.

ŠEBESTÍKOVÁ, Viola. *Účetní operace kapitálových společností (daňové a právní souvislosti).* 3. vyd. Praha: GradaPublishing, 2011. 256 s. ISBN 978-80-247-4018-8.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných s komentářem a příklady k 1. 1. 2014.* 6. vyd. Olomouc: ANAG, 2014. 160 s. ISBN 978-80-7263-861-1.

Zákony a vyhlášky ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

Zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Internetové zdroje

Český statický úřad. *Ekonomické subjekty podle právní formy (ORG9020UC).* Dostupné z: <https://vdb.czso.cz>

Česká zpráva sociálního zabezpečení. *Statické údaje o OSVČ.* Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz>

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DE	daňová evidence
DM	dlouhodobý majetek
DrHM	drobný hmotný majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
IČ	identifikační číslo
IP	individuální podnikatel
KP	kniha pohledávek
KZ	kniha dluhů
MFČR	Ministerstvo financí ČR
NH	Národní hospodářství
NM	nehmotný majetek
NOZ	nový občanský zákoník
OR	obchodní rejstřík
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PO	právnícká osoba
USA	Spojené státy americké
VH	výsledek hospodaření
VZZ	výkaz zisku a ztrát

ZDP	Zákon o dani z příjmů
ZOK	Zákon o obchodních korporacích
ZoÚ	zákon o účetnictví
ZK	základní kapitál

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 15.7.2015

jméno a příjmení studenta

Seznam grafů, obrázků a tabulek

Graf 2.1 Vývoj živností v období 2011 - 2014

Graf 2.2 Srovnání rozhodných částek v Kč pro posouzení vedlejší činnosti

Graf 3.1 Společnosti s ručením omezeným registrované a aktivní mezi roky 2011 - 2013

Graf 3.2 Vývoj výše základního kapitálu u společnosti s ručením omezeným

Obr. 3.1 Rozdělení obchodních korporací

Obr. 4.1 Zahajovací rozvaha

Tab. 2.1 Příklad: Transakce zapisované do deníku příjmů a výdajů

Tab. 2.2 Výpočet základu daně u daňové evidence

Tab. 2.3 Postup při výpočtu daně z příjmů FO

Tab. 2.4 Nezdanitelné částky dle § 15 ZDP

Tab. 2.5 Slevy na dani dle § 35 ba a § 35c ZDP

Tab. 2.6 Účetní příklady vztahující se k dani z příjmů

Tab. 2.7 Účtování u zdravotního pojištění u OSVČ

Tab. 2.8 Účtování sociálního pojištění u OSVČ

Tab. 3.1 Příklad: Upsání peněžitých vkladů z pohledu příjemce vkladu

Tab. 3.2 Příklad: Upsání peněžitých vkladů z pohledu vkladatele

Tab. 3.3 Příklad: Upsání nepeněžitých vkladů z pohledu s. r. o.

Tab. 3.4 Výpočet výsledku hospodaření za účetní období

Tab. 3.5 Výpočet základu daně u společnosti s ručením omezeným

Tab. 4.1 Uskutečněné příklady z roku 2014

Tab. 4.2 Přehled daňové evidence v Kč

Tab. 4.3 Výpočet daně u daňové evidence

Tab. 4.4 Výpočet paušálních výdajů u OSVČ

Tab. 4.5 Přehled nákladů a výnosů podnikatele v Kč

Tab. 4.6 Výpočet daně při vedení účetnictví

Tab. 4.7 Uskutečněné příklady z roku 2014

Tab. 4.8 Přehled nákladů a výnosů v Kč u společnosti s ručením omezeným

Tab. 4.9 Výpočet daně u společnosti s ručením omezeným

Tab. 4.10 Srovnání zdanění mezi fyzickou osobou a společností s ručením omezeným